

Benke László

Az Élet szerelme

Ez a könyv a

Magyar Szak- és Szépirodalmi Szerzők és Kiadók
Reprográfiai Egyesülete
alkotói ösztöndíjával készült
és az

nka

Nemzeti Kulturális Alap
támogatásával jelent meg

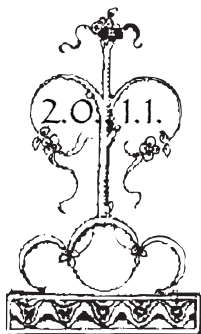
© Benke László
© Hét Krajcár Kiadó

ISBN: 978-963-9596-46-7

Hét Krajcár Kiadó, Budapest, 2011
Felelős kiadó: a Hét Krajcár igazgatója
Borítóterv, tördelés: Benke Attila
Készült a Nalors Grafika nyomdájában, Vácon
Felelős vezető: Szabó Gábor igazgató

Benke László

Az Élet szerelme

HÉT KRAJCÁR KIADÓ – BUDAPEST

„Az Élet szent okokból élni akar”
(ADY)

Energiáim

*Legjobb energiáim az univerzumban megmaradnak
s ha egy-egy lélekben,
kertben, fában, virágban
olykor fölrezegnek,
nem éltem hiába e földön.*

*Neked vallott
a faluvégi rét*

Neked vallott a faluvégi rét

Neked vallott a faluvégi rét
és rád lehelte illatát a szénaboglya.
Futottam utánad a falu alján hosszan
s úgy csillogott bennem a szerelem,
mint a Malomárok vizében a fény.
Te még akkor olyan kis boglya voltál
a vrácsiki réten, amilyen én.

Akit megszerettem

Akit megszerettem,
annak szeretnie kellene engem,
akit megcsókoltam,
annak csókolnia kellene engem.
Különben nincs Isten,
nincs Van,
nincs.

Az otthon

1.

Apám és jó anyám
konyhája melegét
nem pótolhatja már
világon senki sem.
Sosem lesz jobb hazám.

2.

Anyám és jó apám
meglelte otthonát,
jó helyük van itt,
amíg szívem dobog.
Sok régi dolgról
el-elbeszélgetünk.

3.

Úgy legyen, ahogy
súgta angyalod:
örökké él a jó.
Anyámtól s apámtól
nem éri sár
Uram, a Kozmoszod.

A szeretet terve

Szívünkben és elménkben a szeretet terve
már majdnem készen állt,
mikor megszülettünk,
de az egészről és a részletekről
lelkünkben még homály gomolygott.
Talán csak sejtettük, mit és hogyan is
kellene tennünk azért, hogy nekem
és neked is jó legyen, és Isten is
kedvét lelje teremtett világában.
Lehet, hogy a parancsot sem fogtuk fel
egészen tisztán, a sötétben
te már akkor is éjjeli bagoly lehettél:
homlokodra, szemedre, arcodra
sűrűn borúlt titkod fátyola,
de a veled született angyal
mégis tisztán látta szemeddel
a szeretet távoli fényét.
Jó hinni, hogy már akkor is szerettéél,
s még jobb, hogy már akkor szerettelek.
Kis fénypontként ott voltam valahol
a mindenség égboltján, átellenben veled,
ragyogni készültem a terv részeként,
nem is titkolhattam volna el
természetem szerint sem,
hogy hangod hallására,
titkaid sejtésére, s ahogy megérintettél,

boldog fény áradt a lelkemben szét.
S a város erdejében tegnap
a veled született angyal,
hogy örömet szerezzen „csak nekem”
(mert én is örömet akartam szerezni
barátaimnak és ellenségeimnek is),
szinte láttam, hogyan változtat
éjjeli bagollyá újra.
Feküdtél ágyadon vagy ültél ágyadon,
pontosan nem is tudhatom
mennyt töprengtél a csendben,
mígnem egy éles nyisszantással
levágtad régi papírangyalod fejét,
s helyére a te fejed tetted:
a született angyalét.
Fényképed megkaptam,
s az isteni terv szerint
felékesítettem vele karácsonyfámat.
Szerelmem és a szeretet
születésének egész éjjelén
veled voltam, lelkemből nézegettelek,
éjjeli baglyom, őrző angyalom.

A rajtakapott teremtés

Arcát
s két kis tenyerét
a fény felé
gyorsan magasodó
zöldecске lelkéből
a Juliska-bab
ahogy illegve-billegve
emeli,
ablakunk kora tavaszi
fehér függönye mögött
enyém az ámulat,
Mariannáé
a felragyogó mosoly:
„Ezt én csináltam!”
S velünk örül e csodának
maga a Teremtő Élet.

Hogy mi haszna lesz
a tökéletesen kifejlett formának?
Eltesszük
jobb időkre,
s ha égre köhögnek a rakéták,
megesszük drága magunk.

Látnád csak velem

Látnád csak velem pirkadat peremén
a nagyra nőtt, tarka legényvirágokat,
álmos ámulattal ölelik őket
kéjesen indázó trombitavirágok,
hallanád a kék csend harsonáit,
kegyelemmel telne kegyetlen szíved.

Láttad a бүдөскék tömör seregét
hullámozni méz-dús illatokban?
A csipkés-bugyiszín kardvirágok
most is suhogva öldösik magányom,
én meg ujjaim finom begyével
kitartóan bontogatom a gyöngé bibéket.

A harmatos füvek könnyesre sírták
szemüket az éjjel, a csillagos égbolt
kicsit se pisszent, csak sóhajom
csúszott-mászott utánad a kocsúton:
álomig kereste visszhangzó párját,
úgy vette karjára a nagy szomorúfűz.

Az örvös már elszállt, ki tudja, miért
őrzi még a fészket suhanc tujám,
a kis tákolmányon egy-egy fénysugár
meg-megpihen, az éj is lehajtja rá
holdas fejét, s el-elhallgatja magában,
hogy: „*Meg-öl-ték sze-gényt...*”

Te megvagy még, tudom, s én is
megvagyok, leánderek halovány-
lila, bordó és fehér fényessége éltet,
négy guggoló kis fenyő is ápolom,
rád gondolva hajtok előttük térdet.

Ablakomban izzó piros, lila és ciklámen fejüket
a muskátlik zöld tenyerükön hordják,
te öntöztet őket meg az Isten.
Ó gyönyörűség, hatalmas fogság!
Reményem sincs a szerelemtől,
ha nem jössz vissza hozzám.

Ami van és nincs

Mindaz, ami van és mindaz, ami nincs,
az is te vagy, ez is te vagy.
A könnyű napfény az ablakomon
s a lélek nehéz ébredése nélkülöd.
Paplanoddal takaróztam,
csaknem elégttem egyedül,
este is rád gondoltam, éjjel is
nélküled aludtam, felriadtam,
égve hagytam a konyhában a villanyt,
bizonyára bánatomban
a kövön mezitláboltam,
mint egy elefánt, előre lehunyt szemmel,
hogya ne is lássam való életem,
úgy másztam be a helyemre; valóban
mindent a helyére tettél,
csak te nem vagy itt, a helyeden.
Ide hordtál mindent a házadból,
mégis üres a házam és fáj a lelkem is.
Úgy nézek magam elé a semmibe,
kitárt karokkal, mint a fikuszod,
nagyra nőtt fiad, a leveles legény;
nem értjük, mi végre lettünk elhagyatva,
tavaszban hervadásra, levélhullásra
kárhoztatva, élet helyett pótszerre,
versre kapatva házunk és kertünk
boldog, boldogtalan szigetén.
Ő is vár, vár még, érted üzen, az életért,
ahogy talpad várja kék szőnyeged

fürdőszobádban, fehér fürdőkádunk
még hatvan felé, hatvanon túl is
mindkettőnket befogadott, s szerelmünk
remegő lélegzetét el-elcsitíthattuk,
olykor gyönyörűen.
Nem tudom, mi lesz velem nélküled,
sajnálom és megvetem magam.
Hogy is engedhettem sötétbe borulni
arcodat, hol voltak az én bujdosó
sugaraim, miért hunytak ki
éppen bánatod láttán, s miért kívánom
az életemnél jobban: gyere vissza,
elromlok egyedül.

Egy szerelem vége

Mire elénekeltem életem,
már majdnem minden énekem,
annyi parazsat gyűjtöttem fejemre,
hogy olyan lettem, mint a leégett tűz.
Paradicsomkertemben akkor végképp
rám esteledett, s az asszony, akit szerettem,
még egy kicsit ott maradt mellettem
a tűz körül, de néma haragjában és fájdalmában
lesújtott a parázsra botjával,
s addig verte szikráira tüzem az éjszakában,
míg el nem sírták összes fényük a csillagok.

Előreküldött virág

Ha te kimész lakásodból az udvarodba s felnézel az égre,
látod-e feletted a csillagos eget?
Pedig ott van. Mint az a csokor virág,
mit előre küldtem neked, talán születésnapodra.
S ahogy eltartogattam két tenyeremen az ablakom alatt
önmaga csodálatába esett, virágzó
karácsonyi kaktuszomat,
hogy inkább mégis ezt viszem,
addig-addig nézegettem az aszparágusz fogságában
sugárkoszorúba hajló, rózsaszínből lilába játszó
virág szirmai, az égi növényt,
amint az életét fényből élteni
s virágait egyedüllétünkben csak nekem bontja ki,
míg megsajdult irigy szívem s visszatettem a helyére;
azt hallottam, nem szabad elmozdítani, nehogy belehaljon,
szépségét nehogy elveszítse,
s azt is megkérdeztem tőle: ki nevelgetett föl, gyönyörűm,
s ki hagyott el, miféle bizalom jegyében,
hogy megélsz magadban is,
hogy én öntözgetlek, egyedül, megleszel nő nélkül te is,
s mert nem találtam virágomhoz érzékletesebb hasonlatot,
még rád gondolva sem, józanságom fölé hajolva
néztem sokáig szelíden, majd örvényben forogva,
hogy mi is lehetne az, hogy adhatnám át
a vágyam s hogyan kelthetném fel
benned a szerelem reményét, hogyan csábíthatnám ide

virágomat a virágomhoz, hogy újjászületése napját
fénybe nyújtózva
itt ünnepeljük most és mindörökké,
hiszen éppen itt a helye és ideje
a virágzásnak, őszi édesedésnek, aszúsodásnak,
nem is tudnánk méltó szeretettel szeretni,
dicsérni és őrizni egymást és bennünk az Istent
máshol, csak itt,
ahol sosem látott szépségű karácsonyi kaktuszunk
gyönyörűségünkre él és uralkodik.
Virágom után visszatettem helyére a reményem is,
hogy jöjjön el hát ünnepelni, újjászületni ide,
nézze velem virágomat,
ha azt akarja, hogy övé is legyen, ami az enyém. Ekkor
kimentem a kertembe, már besötétedés után,
s az aransárga fénnel nyíló krizantémok felett
felnéztem a csillagoktól ragyogó égre
virágaink testvéreihez, s a kerek égbolt alján,
fenn, egészen északon
megláttam a Nagy Göncölt,
rúdjának harmadik csillaga épp a házadra mutatott,
majd elgondoltam: krizantémokkal e Göncölön
könnyen odahajthatok hozzád, benézek ablakodon,
nem kell a függönyt félrehúznod egy kicsit sem,
hogy ne csak képzeletben lássalak,
merengő szép Zsuzsannám.

2009. november 15.

Hogyan kell?

Eljössz hozzám,
élni segítesz engem,
jóra és szépre
tanítasz engem,
eljössz hozzám beszélgetni
és hallgatni velem,
tiéd minden időm s terem,
együtt főzünk,
megterítjük az asztalt,
csendesen csillogunk
és ebédelünk,
jössz már, tudom,
úton vagy hozzám,
várlak, szeretlek,
tőled tanulom
hogyan kell elfogadni az életet,
a megmaradás akaratával
hogyan kell felemelt fejjel
élni,
halni.

Képzelt szerelem

Nem tud a te szavaid szépségével,
mondataid és lelked
tisztaságával betelni az én szívem.
Lesz majd csendesebb napom,
advent idején, karácsonyra várva,
mikor visszatérek hozzád és újra
megízlelgetem édes lényed.
Addig is megpróbálom elálmodozni
egyedüllétem. Érted és italodért,
fűszeres forralt borodért,
cserépkályhád melegéért
elmegyek erdei házadba újra.
El-elbarangolok veled
és hű kutyáddal havas rétjeiden,
zúzmarás ligettedben, gyerekké változom
örömömben s olykor én is
előreszaladozok,
lemegyek a Dunához is veletek.
Átellenben a télbe görnyedő hegyeket is
megnézzük egy kicsit lopva, vagy épp
nyíltan elmerengve, röviden vagy hosszan
talán el is mondom, hogyha merem,
hogy onnan a túlsó partról
az Esthajnal csillag sugarában
hozott hozzád a szerelem.
„Én is szeretlek téged, nagyon-nagyon” –
mondanád, ahogy szoktad,

hűséged csillogó fényével szemembe
mosolyogva –, „*de nem úgy, nem úgy...*”
Kicsit sajnálnám magam, s hazafelé
nehezen baktatva lépegetnék
előtted vagy utánad,
s megpróbálnám megérteni szereteted
és sugárzásod, hogy örök szerelmed,
Cypriánod, halott költőd
miért is irigylem a túlvilágtól.
– Támadna fel, vagy halna meg végre
benned, itt vagyok neked élve! –
tombol bennem a vágy tehetetlen,
– vagy omlana össze szomorúságom
egy megvillanó fénnel.
S hazatérve nagy teraszajtód
tárva-nyitva várna,
forralnál bort, újra meg újra,
s bögrénkben a forralt borral
cserépkályhád melegéből, egymás mellett
üldögélve, mámorodva,
nyitott ajtón néznénk messze,
messze – két elhagyott – ki a hóhullásba.
Pelyhek táncán át a kertbe,
át az őszebe, nyárba,
úgy táncolnánk Édenünkben,
kis királynőm, zöld levelim,
Isten előtt Évám,
almafánk is ámuldozna, bűneinkért
sóvárogva emlegetnénk:
nézd csak, Élet, ilyenkor is,

decemberben, minden ágon
földből, vízből, levegőből,
ahogy írtad, mint akit az Isten áldott
s feldíszített karácsonyra,
úgy ragyog a sok szép alma
lombját vesztett almafánkon.
S míg hullna a hó, lassan-lassan,
belepné a kertünket is, szívünket is,
érthetetlen szerelmünket,
mi járnánk a pelyhek táncát,
hullásunkig,
addig járnánk, mint a pelyhek,
lehetőleg mosolyogva, mint a gyermek,
s úgy várnánk a Megváltóra.

2009. december 3.

Mint kertemben a hó

Szép vagy és tiszta,
mint kertemben a hó,
meg sem érintettelek,
nem is mertelek,
néztelek csak,
nézegettelek,
gondolatban
simogattalak,
ágyad szélén
üldögélve
ébresztgettelek,
babusgattalak.

Veled szeretnék
fehéredni,
cserépkályhám melegében
ízlelgetném
lelkedet
és testedet
és főztödet
és forralt borodat,

érthetetlen szereteted
ámulattal szeretném,
sohase unnám,

ringatnálak,
rengetnélek,
becézgetnélek,

érintetlen,
mint a hó,
belephetnél
s belephetnélek.

Levél

Nagyra nőttél
a lelkemben,
s oly tiszta vagy,
mint szülőfölded
fenyőerdejében
a tűlevelű sugarak,
mint sűrűn hulló hópehely.
Havazz be fehérségeddel,
hadd simuljak
eggyé veled,
értetlenségemben
el ne veszítselek.
Ha lemondanék rólad,
ha megtagadnálak,
magamat veszteném el.
Te nagyon jól szeretsz.
Segíts meg,
hogy én is jól szeresselek.

Ma havas verset sütök

Itt szép nap süt, s a napsugárban
ráértemben verset sütök.
– Ki veled, csak ki veled! –
mutatom a Gonosz útját,
vagyis inkább
így csinálók
szívemben szép Zsuzsannának
jobb helyet, sőt, jó helyet.
De hát gonosz
egyáltalán nincs bennem.
Hogyha gonosz lakna bennem,
hogy is sülné meg a hó
ropogósra, versemben?
Sütök tehát mint a nap, aranylábasban
aranykanállal
kevergetem
aranyrizsámat
s csak mondom, mondom, mondogatom:
aranyhapon
főzőgetem-sütögetem aranysorsom,
nincsen gondom, gondolatom,
csillognék csak étellemmel,
életemmel hócukorban
hócukorként
hókockára
kavarognék, szitálódnék,
hópelyheket napsugárral
pingálgatnék.

Jó leszel, vers, hinteléknek,
sülj meg végre, piruljál csak,
napsugárral kenegetlek,
aranytálra tálalगतlak,
az a fontos, Zsuzsácskának
jó legyen meg szép legyen.
Úgy várok rá, mint a tűzre,
mint a lángra,
nap hevében hófuvásban sülő versre,
de ha nem jön sütögetni, hókockázni
nem zokogok utána egy percig se.
Ám ha megjön,
szemtől-szembe ránevetek,
szemérintőt játszom vele,
sugarkámnak becézgetem,
csak ide vele, adja nekem havazását,
napsütését,
holdsütését,
sugarkáját,
mindenkéjét
fényességes cselédem!
Vászonccseléd, mondtam neki nem is egyszer,
tőlem telő finomsággal,
a szerelmit úgy becéztem, ahogy tudtam,
pogácsáját bármikor,
térdkalácsát reggelire,
bokacsontját ebédre,
mondtam neki tegnap is:
jó receptet adjon nekem,
sütők-főzők, az a célom, receptjéből

süssön fel a versnapocska,
ragyogjon rám,
itt legyen, ha azt akarom,
kuktálkodjon,
eszegessen, morzsálgasson, szenderegjen,
kenje hájjal testem, lelkem,
sütök neki verses rétest, havas almát,
piros pöttyös Paradicsom-
kertünkön át
csilingelő patakunkban órá várnak
piros, kék meg zöld halak,
– hallgassuk csak, hogy csobognak,
hogyan pipálnak,
hogyan sülnek, illatoznak! –
– fehér havon mákos dió,
aranyvillán mandula,
micsoda jó kóstoló lesz,
mint a napot úgy sütöm ki,
nyelvemmel csak megízlelem,
oda ne égj, aranylábas,
égre-földre
jó napocska, süsd ki végre
havas versem Zsuzsácskának.

Fenyőillatban

Nehéz arccal,
lehajtott fejjel,
egyedüllétem zavarában,
mégis reménykedve
várom a fiaim és az unokáim.

Karácsonyi fenyőillatban
anyjuk is őket
várja
valahol.

Ha nem mentek
oda sem,
nem tudom, hova mehettek.

Amilyen hideg volt,
amilyen gyorsan jött,
úgy ment el
a hó.
Mint a jó család.

Hol fázunk,
hol melegünk van
e fenyőillatban.
Mindent egyedül kell megértenünk,
Uram.

VanVan szeme

VanVan szeme zavarba ejt;
vénülő embert a szerelem.

Alig hiszem,
hogy VanVan szemét láthatom,
hogy ő van itt velem,
VanVan mosolya fényében csillan
türkiz-zöld szeme.
Alig hiszem e varázslatot.

Nézem, elnézem, ámulok.
Alig hiszem,
hogy szép és fiatal,
hogy VanVan fogja a kezem,
hogy ő tartja rajtam kezét.

Eláll a lélegzetem.

Életének kis fénypötttye legyenek csak,
hegyi tóban érte remegő csillag,
arcának havában,
lelkének mosolyában,
szemének íriszében,
türkizes zöldjében, kékjében
csillog,
fürdik,
fényeskedik szemem.

S fogom a kezét,
nézem a szemét.

– Valóban engem néz,
rám ragyog?

Eláll a lélegzetem.

Csak én tudom meg ő talán,
Uram, nincsből
hogyan lett Van.
Pusztulásodon és pusztulásomon
már elhiszem, mert hinni jó,
hogy te küldted őt
épp nekem,
hogy ő tartja rajtam
őrző szemét,
fogjam a kezét,
fogja a kezem.

2010. február 15

A hatéves VanVan fényképe előtt

A te komoly-szép arcod
előhívta lelkemből
elbujdosott derűm,
reményem aranyát,
fényed és csöndességed
betölti kis szobám,
megérdemlem a lelked
és tested melegét,
szemed őrző sugarát,
tisztaságod, szépséged
hajnalát és alkonyát.

Jobb a te csókod

Jobb a te csókod
összes költeményem minden soránál.
Versírás helyett éjjel-nappal
csókolóznék veled.
Hagyom a költészetet,
izzadják csak gyöngyeik a költők,
én a te drága jó ízű szádat
csókolom inkább.
Szerelmünk gyönyörébe
elmerülök veled, Zsuzsánna,
ámulva szépségeden és jóságodon,
és ámulva magamon is,
hogy hatvanhét évesen
boldogságom csúcsain
naponta kétszer is
kinevetem a settenkedő halált.

Szilvafa Lányok

Jönnek a Szilvafa Lányok
fehérben zöldben kékben
holdsugárban napsütésben
kertünkben földre szállnak

Szépség sudár teremtései
minden leányok lányai
virágos karjukon hozzák
a zöldet a kéket a szilvát

Szilvafa Lányok Szilvafa Lányok
ragyogva előttünk állók
kertünk menyasszonyai
ékesítsétek életünk.

Életjel

A nárcisz tudja,
a jövődő nárcisza
emlékszik még,
mit rejt a kis sárga tő
ablakom alatt
s mit jelent a kő,
a mozdíthatatlan mozduló,
s hogy alig ment el a hó,
a nagyításban egy maroknyi még
akár visszakaparható,
a halál tehát elmozdítható,
halasztható,
az élet vize a hóból bár csak cserdülő,
az élet feltámasztható;
vagy mondjuk úgy, ahogy lehet:
Isten kezétől az erősebb készen áll,
ahogy e jelben a tisztaság reménye is,
s az édes mámor,
akár egy foszló felleg, foszlányos gondolat
a könnyen sebezhetőt sem rejti el,
a teremtésben az is virág
– gyümölcse bár csak a szépség maga –
csillagos virág, akárhogy is
örömünk és szenvedésünk nárcisza;
kertemben e gyöngé hajtás
még alig bújt elő,
mégis élet,
az élet jele,

de oly gyöngye még,
amilyen én vagyok.
E fagyos hajnalon
azon tűnődik, élhet-e.
Vele kellene meghalnom.

2010. február 26.

Kedvesemhez

Kedvesem,
te kedves,
akkor se légy te vesztes,
ha elvesztesz.

Sms

Megsúgták az angyalok:
kerestél – én meg itt vagyok.

Amíg vagyok,
neked vagyok.

Ha nem itt leszek,
hanem odaát,
ne is keress,
megtalálász.

Átölellek,
mint e rímmel,
s együtt fénylünk
égi ingben.

Újabb sms

Légy üdvözölve,
angyalom,
azazhogy üdvözlj,

vagy légy csak bukott
angyal ott,
hol bukni kell.

De velem bukj el,
s én veled bukok,
mert lelkemben a lelked ragyog.

Napfényes Tisztásom

Nekem az jó nagyon,
hogy valakinek eszébe jutok,
naponta felhív,
néhány percig beszélget velem,
messziről figyel,
bevettem-e a gyógyszereket,
ebédelttem-e,
dobog-e még romlott szívem,
igen,
igen,
nekem az jó nagyon,
hogy nem vagyok egyedül,
s ha egyedül vagyok,
akkor is teljes életet élhetek,
mert szeretem és szeretem,
így nyeri el értelmét az életem,
s az is jó nagyon,
hogy sötét erdőmben előre látom:
ő az ott,
ő az én
Napfényes Tisztásom.

Megérkezés

Nyitom a kaput, belépek hozzám,
haza, előbb a kertembe lépek,
megjöttem újra, itthon vagyok megint,
szervusztok, köszönök virágnak, fának,
pázsitnak, fenyőeknek, nagyra nőtt füveknek,
piros pipacsoknak,
bódító nőszirmoknak,
mennyi édes árnyak,
sok derék legényvirágnak,
szegfűnek, rózsának,
tiszafának és diófának,
leándereknek, tűzliliomoknak, nyuszifüleknek,
fűszeres illatban fürdő kakukkfüveknek,
bazsalikomoknak, estikének és majdnem minden
szerteszét futott szarkalábnak,
nefelejcsnek és páfrányoknak,
kaktuszoknak és a nevük sem tudom
testvéreimnek, húgaimnak,
drótkerítésen harsonázó trombitavirágnak,
ablakomban muskátlijaimnak, s felköszönök a házam
felett messze merengő fenyőfámnak,
nyitom az ajtóm, köszönök hűs
konyhámnak és szobámnak,
télen jó meleg kályhámnak, minden megérkezéskor
és távozáskor úgy próbálok köszönni,
ahogy kedvesem meghagyta,
mielőtt elment,
köszönök mindent és mindenekelőtt Istennek.

Lugasban

Ahogy múlik az idő s csipkedem vadhajtásait,
alakul szép lugasom; látom, híznak a fürtök.
Örül a lelkem: szeret lugasom, s én is szeretem
összes vesszejét, árnyat adó nagy leveleit,
meg magamat is. De legfőképpen az Istent,
reggeli sugarait, este a csillagokét.
Jó így várni e csöndben Angyalomat.

Fecskés házam fényes reggel

Fecskéim, úgy öt-en-hatan, vidáman röpködnek a reggeli fényben. Egy a fészekben ül, csicsereg hangosan, a többi a fészek körül csapong. A villogva repkedők közül ki-kiválik az asszony vagy az ember, beül a fészekbe, s most már ketten csivitelnek kifelé a többinek: – Gyere be! Gyere be! – fészkelődnek összehúzódva. Olykor néhány másodpercre teljesen üres a fészek, nem tudom, ugyanaz a fecskepár röppen-e be ismét. Csacsognak, keringenek a tiszafa körül, elsuhanak diófám lehajló lombja alatt, s be a fészekbe, ki a fészekből. Ketten férnek el kényelmesen a gyerekmaroknyi helyen, a harmadik, negyedik, ötödik repked, csivitel, villog. Végtelen türelem kell a teremtéshez. A fészek közelében karmos lábával az ablak fehér szegélyén egyik-másik meg-megáll, jobbra-balra gyorsan moccanó fejét hol erre, hol arra billenti. A természet villás farkú arisztokratája nézi, nézegeti a fészket: dolgozni kell, a fenébe is, muszáj lesz csinálni minimum még egy olyat, hogy mindenki elférjen. El-elvillannak házam bejáratí ajtaja felé; még ezt is fel kell építeni, már tegnap, tegnap előtt óta épül ez is, majd ha elkészül, tojunk, édesem, szépséges tojásokat, költünk pállott szájú gyerekeket, hordunk nekik tátott szájukba szúnyogokat, legyeket, mindenféle édességet. Félig kész fészekükhöz a tócsák széléről szorgalmasan hordják csőrükben a felcsipegetett, nyálukkal összeragasztott cseppnyi sarakat, vékony, száraz fűszállal bíbelődnek, alakítják remek palotájuk ívét. Ki

csi lábukkal karmosan kapaszkodnak a fészek oldalába, sárcsepphez sárcseppet kalapálnak. Csőrükkel mintha csókolgatnák a házukat; így készül, belső örömmel, nagy-nagy műgonddal. Vidáman, csapongva, csapatban keringve gyönyörködtetik az Istent. A nádkerítésen és a diófa lombján áttűző napsugarakban legyenek, apró rovarok, szúnyogok nyüzsögnek. Ahogy a köröző fecskék át-át villannak a sugaras nyüzsgésen, röptükben megreggeliznek, olykor meg-megállva felsorakoznak a zsinóron, s el-elhallgatnak kicsit. Muto-gatják gyönyörű alakjukat a napfényes világnak, majd ismét rebbennek a dolgukra, suhannak tovább, csivitelve építik otthonukat.

Fészek alatt

Fecskék fejem fölött,
macskám a lábamnál.
Családom, család –
kell ennél több?

Egyetlen nyár alatt
kirepül fészkéből
mind a négy kislecskénk,
elhagyják fészükét

s a világ túlsó felén
csinálnak másikat.
Repkednek szabadon,
én meg hová legyek?

Kiskonyhánk melegét
nem hozza vissza már
soha és senki sem.
Sosem lesz jobb hazám.

Elhallgattál

Én se szólnék, hisz ős van, levélzörrenés,
elhallgatás ideje, de megláttam zöld levelű
növényünket polcomon, ablakunk homályos
fényében lepke szállt a legyező levelek
elágazó tövére, fehér-sárga lepke;
tölcsér, szépség tölcsére, vagy inkább masni
kislány hajában; már rebbent is kezem,
csak hogy az ámulat megállított hirtelen;
ezt nem vártam tőle, azt hittem egyszerűbb,
s elhallgattam én is, nem gondoltam,
hogy még virágzik is, szépsége örömét
és fájdalmát szétválaszthatatlan viseli,
mint fölzengő húr, mely megszólalt
bennem a láttán; alázatra és megértésre készítet
az érzés, hogy nem lehetsz itt,
nem láthatod e szépséget, nem érezheted
örömöm és fájdalmam;
ez is gyorsan elvirágzik, ős van,
sűrű levélzörrenés, csak sejtjük,
mit élhetnénk át együtt fájdalomban
és örömben, hogyan viselnénk el egymást,
ha magunkat se könnyen, ha láthatnánk
a levelek tövén e virágot,
azt pedig nem is sejtjük,
mi lenne, ha nem lennék itt én sem,
csak e növény és virága, egyáltalán a Teremtő
zavarba ejtő remeklése létezhetne-e valahol,
s engem szeretne-e?

Az elcserélt magány

Válasz VanVannak

Vagyok én mindenhol,
égen, földön, csillagon.
De hiszen mindenki tudja,
magányom és közösségem
lettél, bennem élsz folyton,
láthatóan és láthatatlan.
Ma éjjel piros bársonyban
láttalak s éltelek,
mentem utánad buszon, villamoson,
nem égtek sehol fényjelek,
mintha valaki megjósolta
volna bársony-érintésedet,
kerestem lényed ízét, illatát,
valóság voltál? vagy elképzelvelek?
kérve kértelek,
vagy üvöltve űztem volna el
az ólálkodó halált?
Alig hittem el, hogy
álmom bársonyán
egyetlen valóság lehetsz,
hogy találkozunk az úton
és elcseréljük magányunk piros bársonyát;

az ismeretlen jós,
a jó öreg már várt reánk,
közönséges barna ruhában vezetett,

zöld szeme a mindenség fényénél kékebb
tűzben égett,
és mégis, mintha közönyösen;
éreztem én is az Isten-szagot,
a teljes életét, a szerelem hús-vér szagát,
s az öreg jós úgy mutatta az utat,
mint aki mindent ismer, mint a tenyerét.
– Tengerre menjetek, tanuljatok
fenségesebb ragyogást,
a gyöngyházfényű messzeségtől
nyugalmat és remegést,
álmodozzatok és szeressetek,
ahogy az egek és partmenti fák
derengenek, gyűjtögessétek
egymásnak a reményt;

a jós szavából
a sóhajok jövőendő nyugalmat
fogtam fel, szerettem volna érezni talán,
hogy mióta is várlak, Istenem,
mióta is, mióta a tisztaság
vágya bennem fészket rakott;

s mennyien csodálkoztak páros létünkön,
hogy mennyire szeretem
benned örök szomszúságomat,
de nem mertek szólni sem.
Lehajtott fejükben úgy merengtek el
mintha láttak volna már
ölelkező hullámokat,

szavak szerelmesét
az élet piros bársonyán,
mintha megéltek volna már
hozzánk hasonló percekét,
a tenger minden cseppjét,
egy napnyugtát, napkeltét,
Isten ujjával rajzolt
partok végtelenjén
egy másodpercet legalább,
s mintha sejtették volna
miért kell titkolni esendőségüket;

emberarcuk sokszor megviselt –
úgy tettek a percek bársonyán
mint akik alva pihentetik el
zsibongó vérük fáradtságait,
mintha nem irigyelnék
életünk égő bársonyát,
de az is meglehet, hogy ők is épp olyat
képzettek magukra sokszor is,
láttunkon ezért eshettek
mély zavarba s aludtak el,
ahogy vitt a villamos.

Az öreg jós furcsa darócban
jött velünk tovább, s ahogy félszemmel
láttam tekintetét
életünk e ritka járatán,
az elmosódott arcúak

ámulva álmruhánk
folyton égő bársonyán
úgy lengedeztek
üresen, vagy titkos vágytól fényesen,
mint akik jártak erre már,
s éppen olyanok, mint mi vagyunk.
Csakhogy nem volt olyan senki több,
amilyen én voltam, s te voltál nekem.

És akkor hirtelen
az ösztön éjjelen
újra egyedül,
mint a Hold,
álomtalanul
megyek lefelé,
Vagy állok valahol
állati mezteleN,
és nem tudom,
mért nem Vagy velem,
ha földön égeN csillagon
én mindenhol
ott vagyok veled.

VanVan és Európa

A vers élet,
az élet szerelem,
ha Maga van velem,
az Isten van velem, VanVan,
életem és éltető szerelmem,
magyar nyelvem,
legyen vers vagy próza,
igazságkeresés,
a komolyan összevetendő
messze jövőendő
és jelenkor
kutatója.

Veled, VanVan,
és veled, Európa,
de nélküled EU!
Veled nem működik a szerelem,
nem működik az önkormányzatiság,
s ahol ez nem működik, ott nincs társadalmi demokrácia,
ott többpárti diktatúra van,
ahol nincs demokrácia, ott nem érvényesülhet
a nemzetállami szuverenitás,
ott a hatalom koncentrációja érvényesül,
a nemzetközi pénzoligarchia uralma
Európa felett.
Ők működtetnek téged, EU,

ők mondják meg, hogy válság van vagy nincs válság,
szerelem van vagy gyűlölet.

Régen királylány, istennő,
szabadság hősnője voltál,
de feladtad, elárultad magad,
nem csábítasz már
Jean d’Arc,
a véres vágóhídon
aljas és gyilkos hatalmak
mosogatónője lettél,
te is segítettél szétszabdalni nemzetünket,
földülni hazánkat, házainkat,
iparunkat, erdeinket és mezőinket,
legújabb fiainkat és lányainkat raboljátok el,
téged is szétrohasztottak, „gyönyörű nő”,
szétrohasztának bennünket is.
Nézd meg Észak-Mexikót, Dél-Amerikát,
a sátáni szabadság rabszolgatartói
védtelen munkásnőket erőszakolnak és ölnek,
gyerekeket dolgoztatnak és ölnek,
mindegy nekik nemzet, hovatartozás,
pénzért kit és mit árulnak el,
korporációk, pénzoligarchák
szálláscsinálói lettek
a „liberális” hazaárulók.

Habár, habár
hazát csak az árulhat el,
akinek valóban volt, és szerette legalább.

Voltak idők és szerelemek rég,
de ki látott még ennyi romlott
libeháliból lett burzsoát!

Ó latabagomár ó talatta
és fini,
konföderáció és föderáció,
terrorizmus és állami terrorista
Bumm Bumm!

Ó te konzumringyó,
szemben a nemzeti függetlenséggel
és a társadalmi demokráciával,
rabtartónk lettél rabtartónk helyett,
szerelmünk eszközgője,
lelkünk gyilkosa
már a templom kapujában
– jövődönk oltára előtt –
épphogy megérett szívünkben a szentség,
épphogy kimondtuk közös reménységünk.

Segítsetek hát
testvérek
európa hozzánk hasonló szerencsétlen fiai
segítsetek segítsetek!
Mindent túlélnek a pénz arisztokratái!
Az elkurvított vágóhídi mosogatólány
és az elrabolt tehén
titeket is maga alá gyűrt,
hallgassátok hát, *testvérek*,

mit harsonáz
életünk kifosztója,
munkanélküliek kiközösítője,
Kelet- és Közép-Európa
megbecstelenítője:
„Válság van!”
*Benneteket is eltartunk, magyarok, ne dolgozzatok,
igyatok, egyetek, tosszatok!
– majd elfogytok! –
kérjeteq és adatik,
teljhatalomból
finanszírozzuk hitelképes kuplerájotok!”*

Szerelemem, ó VanVan,
mi lesz velünk Keleten,
lement a nap Nyugaton,
mi lesz veled válságos Európa?
Hiteleiddel a munkátlanságot díjazod,
elszegényedünk,
előregszünk.
Betöltöd hivatásodat?
Fejünk felett ismét elrepült
és mégis itt ragyog
az öntudatlan nikkelszamorár!

Szerelemem veled van, VanVan,
veled is Európa,
de veled nem, EU.

Adósod? én? meg sok megszorított
és megnyomorított
magyar, oláh, szláv, lengyel, orosz és a többi?
Nem jövünk hozzád többé könyörögni.
Évente az én hazámból
hány milliárd eurót viszel ki?
Ötször annyit, mint amennyit behozol.
Túl sokkal tartozol.
Amit elraboltál,
vissza kell adnod.
Megfizetek én is,
nincs más út, fizetni kell,
jussunk emberi méltósághoz végre,
gyakorlással, részvétellel, felemelt fejjel.
Pilipócson, Párizsban, Dánoson vagy Pécsen
a kollektív individuum csak úgy ébred fel,
egy minden eddiginél méltóbb felkeléssel.

Beérhetjük-e annyival,
hogy a szabadság zsarnoksága
káoszt teremt,
a rend zsarnokságot szül,
hogy tragikus hős
a történelem,
közös gödör lesz a végzetünk.
Beérhetjük-e annyival,
hogy a tántoríthatatlan erény
gyökerében ott rém,

s ahogy kifejlődnek belőle
a „véres Messiások”:
Saint-Justök, Dantonok, Robespierre-k, és a többi mind,
a nyaktiló nyaktilót
és lehulló fejeket terem.

Ne menj el, VanVan, én nem eresztlek,
ne tévedj el tőlem
magadba, mocsárba,
idegen szerelembe,
becsületünk és hitünk,
munkánk és kenyerünk
nem létezhet másként,
csak úgy magunkért, hogy egymásért,
minden emberi nemzet szuverén hazájáért.

Veled, Európa,

de nélkülöd EU.

Ez az út az életé,
más a halálhoz vezet.

Ádvent Bécsben, VanVannal

Ádventi szívelégtelenségben
aranyvasárnap
elől ment a Fekete Ember.
Talpig aranyban
fiatal életekkel teli szájjal
harsányan fel-felnevetett.

Te aranysárga fényben
követted őt,
én kínai cipőben
bicegtem utánatok.

Nevettünk-e már együtt boldogan? –
nem tudom,
de azt gondoltam az úton:
szeretlek, holtomiglan,
mégis veszélyben fogy el az élet,
feltört lélekkel,
sebzett sarokkal.

Ahogy megláttam a várost,
s rámeredtem emlékezetemben
az otthoni lepusztult képre:
az utóbbi húsz évben
miféle tegnapi győztes, mai vesztes
bombázta szét
régi szerelmem fészkrét,
Budapestet.

Szeretni jöttem Bécset,
nem irigyelni,
bár első látásra
ő nem lehet bűnös,
szépségéért
s csúfságunkért,
mégis utálni kezdtem.

Sapka nélkül
a schönbrunni hideg szélben
megfájdult a fejem,
Neptunusz kútjára
ügyet se vetettem.
Mária Teréziát
sohasem kedveltem,
Ferenc császár
pajeszos fejét
plakáton is
feltűnően utálok.
Piros nadrágját
mintha frissen festették volna
magyarok vérében.

Utcáról utcára gyalog
kanyargott velünk
a Fekete Ember,
egy-egy sarkon,
fényes üzletsoron
olcsóbb életet aranyért
csereberélt, alkudozott.

Legeslegjobb barátom
a Szent István katedrális
padjában térdet hajtott
a Mű és a Teremtő előtt.
Gótikusan fohászkodott.
De amint kiléptünk
a kivilágított térre,
újra félni kezdtem,
hogy megfulladok
szívelégtelenségben
az adventi várakozás
giccseinek giccseiben.

Még a pesti Vörösmarty-téren
sem jutott eszembe olyan éllel,
hogy „Irtózatos hazudság mindenütt!”
mint e mesterséges káprázatok alatt.
A kínálat könnyen átcsapott felettünk.
A pénz gonoszsága
itt is a gyöngéket sodorta el.

Gazdagon terített asztal
volt az esti utca,
a Fekete Ember élvezettel
csörgette az aranyakat
és szopogatta a csontokat,
s úgy ment tovább,
mint aki pontosan tudja,
hová vezet és minek.

A fényes birodalmi lomban
vérszagnak már nyoma sem volt,
s hogy közömbösítsem a szirupot
és rossz szívemben hullámozó haragom,
valami enyhülést kerestem.
Verset próbáltam írni
a Hofburg és a Városház előtt.
De fényeivel a híres karácsonyi vásár
leköpte a költészetet.

Hogy falták a kolbászt és itták
a snapszot és a forralt bort
mai magyarok!
Elállt a szám és a szemem,
hogy mennyien vagyunk,
s mint egy pesti kocsmában
otthonosan
kurjongatunk, kurjongatunk!

A Városháza erkélyén
Nagy Imre
a magyar semlegességről szónokolt.
Győzelmi mámorában a maradék
birodalmi sógorság
álmai ködében hangosan nevetve
azon sem csodálkozott,
hogyan került a császár
a mi erkélyünkre.
Jó lett volna érteni
azt is, hogy kifizetetlen számlánk

miért nem nyomja a Habsburgok lelkét
Pesten
a Ferenc, József, Erzsébet és Teréz körúton,
sem a Ringen és a Burgban.
Leninét meg Sztálinét sem nyomja
a moszkvai mauzóleumban.

„Csapataink harcban állnak,
a kormány a helyén van...”
szólt az erkély,
s a magyarok ezt úgy értették: *itt az idő,*
most vagy soha,
fogyasszatok, véreim,
hagyjátok euróitokat
a vásárunkban, aztán
mehettek békével haza.

Valaki megszégyenülten
jajongott bennem,
hogy megcsúfoltak várakozásomban.
Mintha csak magamat sajnáltam volna
szorongva, szeretetlen.

Vezérnek élénk észrevétlenül
újabb életekkel teli szájjal
újra a Fekete Ember penderült.
Ruhája alól kivillant a csontja.
Jobb a bizonyosság,
mondta valaki a sorban,
ha már nincs égi jel

és nem hisszük el,
hogy lesz még,
ha már nincsenek
Betlehembe tartó
bölcsek és pásztorok,
s szóródik a nép, mint a por,
mi végre ég életünk szerelme,
növények mi végre szeretnek,
mi végre csillognak városok,
s te mi végre szeretsz, Istenem,
szeretni nekem kellene,
mi végre jószágod, haragod,
türelmed és akaratod,
s ha menni és menni kell tovább,
vezetőnek mért nem a Kisdedet
küldöd, az Ember Fiát,
küldj mosolygó Illéseket,
kemény kis Gellérteket,
ne a pénzt és a halált
kövessük egész életünkben,
a grinzingi dombokon át,
Döbling felé.

Úton

Lépkedünk az úton
elfogyó nyomokban,
nem tudjuk, ki vezet.
Jézus vagy a Halál?
Fagyban, hóhullásban,
fényben és virágban,
málló sötétségben,
csak sejtjük, hogy hová,
de nem tudjuk, minek.
Nem ismerjük, ki van
mellettünk, mögöttünk,
előttünk a sorban:
Jézus vagy a Halál?
Mondaná valaki,
s nem meri mondani.
Lépkedünk tovább
elfogyó nyomokban,
se balra, se jobbra,
nem tudjuk ki dőlt ki,
kik vannak még talpon,
ki maradt el tőlünk,
ki szaladt előre?
Megyünk, mert menni kell,
de nem tudjuk hinni,
hogyan megérkezőnk-e
oda vagy sehova.
Jézus vár vagy Halál?
Van-e még valahol

kisded és kis jászol?
Nem felel se közel,
nem felel se távol.
Nem férhetünk hozzá
teremtőnk titkához,
létünk értelméhez,
világosságához?
Betlehembe tartó
királyok, pásztorok,
sehol egy égi jel?
A népek, mint a por,
halódunk szanaszét,
és mégis menni kell.
És mégis vinni kell
alig pislákoló
életünk szerelmét.
Kérdezed: mi lesz még?
Kérdezem: mi lesz még?
Szeretsz-e, Istenem?
Te sem tudsz szeretni?
Robotod szeressen,
te meg csak megveted,
mint rontott teremtményt?
Régebben gyűlöltél,
nem tartottál jónak,
harcoltál ellenem,
elbújtál előlem,
a közöny kódén át
semmibe se vettél.
Hiába kérdezlek,

most sem felelnél,
hiába szeretlek,
most sem tudsz szeretni,
nem tudod, hogyan kell,
nem tudom már én sem,
de valahogy érzem,
olyan vagyok, mint te:
rontott teremtményem!
Szeretni nekem kell?
Szeretni neked kell!
Így megyek a sorban
kevéssel vagy sokkal,
hallgatással, szóval,
majdnem egyre megy:
ember megy a porban.
Kiszolgáltatottan,
máskor meg fölényben,
mint egy kis bogarat,
elnézem a sorban
vánszorgó magamat.
Ahogyan elnézem,
Teremtőm, az úton
a fiadat nézem:
növényben vagy hóban
fényesen ragyogva,
letörve a porban,
porrá válva ottan,
kőkeresztre rogyva
szenvedéstől verten,
töviskoszorúzza.

Fényleni jóval jobb,
sötétedni rosszabb,
de soha nem voltam,
soha nem is leszek
Halálnak szolgája,
csakis az Életnek
adom, mit adhatok.
Ezért is szeretlek,
bevallom hát mégis.
Minek kérlelnélek,
hiszen tudod te is,
sokszor érzem én is,
azért van a jóság,
szépség és igazság,
ezért az Életért.
Türelem, akarat,
élvezet és munka,
még a gyűlölet is
jó, ha Élet-szolga.
Járva az utamon,
elfogyó nyomokban
tudom és tanulom:
eleitől végig
ő megy ott előttünk,
ő maga az Élet,
az Út és az Igazság,
ő viszi keresztünk.
Velem van s én vele,
ő bennem s én benne,
így érünk, épp jókor,

íme: Betlehembe.
Rongyos istállóban
Kisdéd a jászolban,
gyermekünk és atyánk,
itt áll körülöttesd
Családod, Családom,
Családunk Családja,
az egész nagy Család.
Szomjazunk szeretni,
Mindenható Gyermekek,
és szeretve lenni,
te bennünk, mi benned,
virágok virága,
örök folytatás.

Kis szobám

Szeretett kis szobám
fenségesnek mondanám.
Alacsony mennyezete
alatt, jó öreg ágyon
tisztá lélekkel alszom
s magasra száll az álmom.
VanVan az álmom
és Van a valóságom.

Hulló levelek alatt

Gyönyörébe hullt
az őszi erdő,
tarka lomb,
s ahogy felrepültél
kitárt karodon,
angyalszárnyadon,

mi már csak arra menjünk,
amerre visz a lelkünk,
egymásért,
csak egyre feljebb,
selyemnövény,
aransárga selyemnövény,

lábam alatt, s szívemben is
megreccsent egy gally,
fekhelyünkön, édes avar,
elámultam arcodon és hajadon
és kabátod színén,
selyemnövény, őszi selyemnövény.

VanVanhoz

VanVan, Maga Jó Hogy Van, én is vagyok,
és alapvető törekvésemben, hogy egyszer majd
valóban jó legyek, legalább a Maga számára,
újra megerősített,
arcának felderülő mosolyával, ahogy váratlan
látogatóját tegnap fogadott, karjának
ölelésével, ahogy átölet, édes szájának
érintésével, ahogy remegő
csókomra visszacsókolt, s ahogy teste
még buzgó forrását feltárta előttem
a homályban, gyötrő szomjúságom sóhajához
ahogy szomjúsága sóhaját hozzáadta,
s aztán, vagy azelőtt, ahogy a romló mosógép
zaját Illés Úr lakásában együtt hallgattuk
egy picit, megérintette szívem
az élet magasabb rendű értelme,
látván előttünk a magas könyvespolcot,
a szeretet erős frontvonalát,
hogyan ha majd vénségünkre
naponta egy-egy kicsit
elüldögélhetnénk egymás mellett
az öreg kanapén, s elmerenghetnénk,
ha felolvashatnék Magának, Szemem Fénye,
Legeslegjobb Barátom, hol pedig
Maga olvasna fel nekem,
milyen jó lenne látóvá lenni akár vakon,
közel kerülve a békességhez.

Hogyan éljük?

*Tekintetünkben hajb! nem az elvesztett,
Az el nem nyert éden fájdalma van.*

Vajda János

Századok múlnak, ezredévek,
nézzük egymást, két ágyrajáró,
vágyakozunk és vizsgálódunk,
vagy itt, vagy ott egy állomáson.

Senki se tudja, mi történik.
Hogyan éljük az életünket?
Istennek és magunknak is
bocsássuk meg az édenünket!

Tegnap még fontos volt a testünk,
szerelmünk fénye még fontosabb.
Én holtomiglan azt reméltem,
örökké most már velem maradsz.

El-elcseréltük magányunkat,
hetenként egyszer, hétvégére.
Most visszavetted, ahogy adtad,
jöhet akár az élet vége.

Hálódba kerültem, mint a hal,
de elengedtél: „szabad vagyok”!
Csakhogy ebbe a szabadságba
naponta szinte belehalok.

Utóirat kevés barátomhoz

Ha valóban elhagyott a kedvesem,
mert nem szeret,
s romlott szívem
bánatában
megáll hirtelen,
már nem is hirtelen,
csak úgy,
mint aki nem tudja,
miért verne még,
meg ne kövezzétek őt,
gereblyéző angyalomat,
nézzétek inkább magatokat,
miért vagytok kevesen
a temetésemen.

Kezdet és vég

Szívében sötéttel és fénnel,
az Élet Urának intelmével,
eljött hozzám az Angyal, éjjel.

„Szeret és szolgál az Angyal.
Szeret és szolgál vagy meghal.
Szeresd és szolgálj, s ha meghalsz,
szeretet lesz a jutalmad”.

Az Úr üzenetétől nem féltem,
szeretni én sohasem féltem,
örök szolgálat már a sorsom,
megáll ez rajtam, mint a koporsón.

S megszerettem máris az Angyalt.
Fehérben állt ott, égi ingében,
áttetszett teste a hófehéren,
fény a szemében, valami lobbant,

felgyúltam érte én is nyomban,
suhant előttem, én meg utána,
s elizzottunk az éjszakában.

Érte bolyongok

*Nagyon szeretlek, hisz magamat szintén
nagyon meg tudtam szeretni veled.*

József Attila

Kár hogy nincs csodatevő
Jézus Krisztus, pedig kellene hogy legyen,
ő feloldhatná szívén
a kőkeménységet,
ő nem hagyná tovább
a sötétség vakságát szemén.
Kellene hogy lássa
hogyan vagyok e világon nélküle
és mégis folyton vele,
látása gyógyítaná a lelkeket.
Ó vakságom és vakom,
árva megvilágosodás!
Csak ne fájna hiánya,
mint kút mélyén a sötétség,
magát bárcsak szeretné
bennem, ahogy benne
magamat én megszerettem.
Gyermekeként rezgek érte sötétségemben,
legalább az ujját megérinthetném!
Ahogy dérben, fagyban
rügyek, virágok, levelek
álmodnak fényről gyöngé ágakban

és álmukban lombosodnak
már a gomolygó semmiben,
úgy bolyongok érte sóhajomban.

Ó ha szétáradhatnék benne
múlhatatlan szerelmemmel!

2011. február 16.

Akkor is énekelni kell

Akkor is énekelni kell

Barátaimnak

Erdőn túl és erdőn innen
akkor is énekelni kell,
ha nem lehet,
magyar, oláh, orosz
vagy szláv erdeinkben,
hol a lélek
már hallgatna inkább,
akkor is énekelni kell,
mikor a fűrészgépek
a madarak nyelvét kivágták.

Költészetellenes korban

a népek megromlanak
mint a rosszul eltett lekvár

A kép

Lerajzolom
a meggyilkolt szerelmet,
a szíven lőtt forradalmat,
a maradék emberség rettegéseit.

Rajzolok
bálványt hatalmas díszterembe
s megrémült,
tapsos
tömeget vele szembe;
a tömegbe másról beszélő
festőt, költőt, zenészt.

Rajzolok
dadogó nyelvet,
vonagló száját,
hátráló időt,
kétségbeesett ígéket,
s megértem a gyáva életet.

Meddig, Uram, még meddig?

Rajzolok
tágra nyílt pupillát,
mindent elnyelő fekete lyukat,
kiirtott játszótereket,
várakozókat,
reményteleneket,
s csalásnak,
édes vigasznak
rajzolok égi rózsakerteket.

Tűnődés az örök folyó felett

Hagyjuk aszályos fájdalmunkat.
Babráljon a széttört magyar család
cserepeivel ki-ki magában, amerre jár.
Az összetartó gyermeki lélek is odavan.

Most csöndes
és fáradt alkonyat színei rajzanak
e hegyek koszorúzta folyó
el-elcsituló víztükre felett.

Most így van ez. Így lát szemem.
S talán így lenne jó
napra nap, még a végső
besötétedés előtt.

Az alig vérző ég alatt
hogy jött és jött lefelé
a gyanútlan folyón
piros V-t hasítva
a kanyarban eltűnt hajó.

Beszóltam érted az ablakon,
főzted a vacsorát,
kihívtalak: – Gyorsan! Gyere!
...Nézd csak, elmegy az életünk,
s hová is lehetnék nélküled!

A szürkület homályos fátyolát
magára vonta fenn az ég.
Itt meg ott
előcsengettyűztek a csillagok.

E hegyoldalon
hamar besötétedem a tájba
fehér székekkel én is.
Ahogy fölöttem a vadcseresznyefa.
Törzsén kicsattant a macskaméz.
Óvatosan, szinte botorkálva
ereszkedő ágain szárnyra kelt
az esti csöndben, már gyümölcstelen,
mégis fürtös álomra kész.

Kedveseim tündérálmokkal alszanak
valahol a hegyeken túl, meg itt benn
a mesés, roppant rozoga házacskában.

Hasonló sorsa és
sorsom szerint enyém
a kis bogárkaszemű,
reggel mosollyal ébredő
hús-vér asszony.
Jobb perceimben *szerelmesemnek* becézem
a boldogságra boldogan gömbölyödőt.
Úgy jó elfogadnom, ahogy van.

Hegyoldali faházában
anyja-apja szelleme is benne van,
gyerekkori árvasága,
férje, sok jó poros szerszámával,
három kóbor fiacskája,
lányok öröme, ruhácskája,
s a visszajáró betörő.
A félelem is benne van.

Nem a föld és nem az ég az ok,
és nem is a múltba révedő
vrácsiki vagy zebegényi temető,
hanem a történelem-
ben gyökerező természetem,
az út, amelyen futni kell,
különben miért is volnának utak,
a bőrkabátos kizsákmányolók,
padlásunkon a poros fénysugár
– megkóstolom és elhagyom
édes-keserű gyermekkorom –,
a sok-sok út, a veszendő erény,
az örök keresésre késztető erő,
a kielégíthetetlen sors, a szomjúság,
mely az élet vizéért vezetett ide.

Lentebb, a falu fölött
hegyoldalra visz a kálvária.

„Felmegyünk oda?”
Majd egyszer felmegyünk oda.

Végtére is magamat kellene elfogadnom
úgy, ahogy vagyok.
Csak csitulna el a hajszott agyvelő,
e folyton sívó sivatagi por,
vetné ki magából a rossz magot
a sok-sok gyötrelmes redő,
nyugodna végre meg
a meztelen kis gyereklábak nyomát
égen és földön hiába kergető.

De gyors a lélek,
s messze csengő
Kós Károly
Erdélyt is visszazengő
templomának harangszava.

Csak engem lehetne elfogadni úgy,
ahogy a zebegényi kálváriát
stációról stációra
elfogadják a képzelt villanyok!
Irigyen ők is azt lesik,
hogyan fényeskednek fenn az égiek.

Itt, vagy ott
megállhatok-e végre úgy,
ahogy a fájdalomban született hegyek
fájdalmukat feledve állanak
az örök folyó felett?

Hűségesen és sóvárogva

elálldogálnék végre úgy,
ahogy Szőnyi képén
a fának támaszkodó paraszt
a Hold arany sugarainál
békésen várakozva álldogál
gyermekét szoptató asszonya felett.

Remekmű nem tűr magyarázatot.
A lélek, a szem, a kéz és az ecset
türelmes és tapintatos,
mint a festő népe:
e szegény
magyar család.

– Ezt akartad? Láthatod
a holdaranyba vont idillt
s a fáradt zöldeket.
De a kiszolgáltatottak szégyenét és zavarát
fel ne vedd!
Kiszolgáltatók nincsenek!
És nincs szégyen, sem zavar.

– S neked ki az apád, ki az anyád,
kihez tartoztok, gyerekek?
Van-e e földön oly család,
melyben ti is találtok
támaszt és vigaszt?
S az is talál-e bennetek?

Az irtás szélén, a fénylő Hold alatt,
agancsát vesztett szarvas áll.
Jelent ez itt még valamit?
Óvja az ég! Gyilkos golyók elől
nem védi meg e satnya sarjadék.

A súlyos és tömör hegyek fölül
egy-egy csillag csóvázva leszakad.
Határon innen, vagy határon túl
apám, anyám, vagy tán valamelyik
atyai barátom az?

Legyen bármelyik,
élő vagy halott,
mindegyik ott van,
ahol én vagyok.
Amíg vagyok,
nekem adják teremtmői életük
érett gyümölcseit.

Tőlük kapok
munkát, kenyeret,
pénzt, gondolatot.
Általuk és velük
hétkrajcáros könyvekké váltom
szellemük.

Nehéz a mellkasom?
Forrásom elapad?

Mi bajom van itt
„családtalan”?
Nem vagyok magam!
Ősz hajjal álmodnak
és dolgoznak nekünk
drága öregeink!
Én is viszem, vigyük tovább
a könyveik, fiam!
Álmodj velük és álmodj velem,
virágozz, édes nemzetem!
Telik neked húrok pengetésire,
ne vedd könnyelműen,
s telik nekem
költeményre és szabadságra is.
Havas, esős, avagy aszályos évszakon
úgy szeretnek minket e dolgoz szellemek,
mint saját fiaikat, unokáikat.
Nemzetemhez általuk
oly természetesen tartozom,
ahogy a hazai öcsi-hegyek
édes bátyjuknak hívják
a szent Kárpátokat.
Szakítsanak bár el tőlük
s az emlékeimtől is,
miként a beavatkozás,
a gyűlölet, a szégyen, az osztzkodás
elszakította tőlem
nagyobb és kisebbik fiam:
hozzám tartoznak ők,
miként az öregek,

s én hozzájuk tartozom,
mint magvetőhöz a mozdulat,
sarjadó vetéshez a remény,
éghez a csillag, folyamhoz kavics.
Hozzám tartoznak ők,
mint a gyermekkorom,
mint anyámhoz és apámhoz
eladott szülői házunk Vrácsikon,
mint házunk ajtajához
kutyánk és macskánk tartozott.
Ők már fényképen, napon,
örök napfényben fürdenek,
mert elszakíthatatlanok.

Mi bajom van itt
„családtalan”?
Míg lábamnál folyik a Duna,
s kedvesem enni s inni ad,
s Itt valahol, ott valahol
Esett, szép, szomorú fejekkel
Négy-öt magyar
értem és érted is összehajol,
mi bajunk lehet, fiam?
És mégis: érdekel-e valakit,
hogyan nélkülük úgy vagyok,
mint *az utolsó magyar*:
A nyáj, a csorda összetart,
csak a magyar húz szanaszét.
Kit érdekel, hogyan nélkülük
úgy vagyok és úgy leszek,

mint elhagyott szék a hegyoldalon?
Kit érdekel, mi lesz velem,
ha elmennek az öregek,
s nem tudom letörleszteni
nemzetemnek sok-sok adósságomat?

Mi lesz velünk,
ha ér, csermely és patak
kiszárad, s a vén folyam elapad?

.....
Múlton és jövődön mereng az *Este*,
Szőnyi kérődző tehene az udvaron,
mely a képhez ugyanúgy hozzá tartozik,
ahogy te hozzám s én hozzád tartozom.

S mert oly törékeny a lombok csendje,
mint poharaké az asztalon,
szorongva nézek kedvesemre:

– Az élet vizéért jöttem,
s halálíg szomjazom?

Halálom oldalán

Éppen nyolc éve, hét, vagy már ötven, hatvan talán?
Ott ültél halálom oldalán
kórházi ágyamon, féloldalasan, ahogy lehetett.
Olykor rád mosolyogtam
el-elrévedőn, hálával szívemben
néztem az életet, néztelek, s egyszerre
a mindenséget láttam benned
és általad, ott lengett és remegett
fekete-fehér hajadban,
az újra élő fényekben
suhogó nővérekben,
édesdrága termetedben, mit újra megérintettem
s kívántam ölelni, mint azelőtt;
bizonyosságot szereztem, hogy valóban élek, élünk.
Két hétig feküdtem az intenzíven
s megmentették életem a doktorok;
sugárzó homlokod, szemed és szíved
visszahívott, s mint aki először látja e világot,
gyönyörködve néztem ideát
az életem,
az életed,
az életet,
s azt gondoltam, mennyi mindent
észre sem vettem azelőtt,
pedig már majdnem hatvan éven át
annyi drága élményt,
szépséget és jószágot kaptam,

de a szívem
nem bírta tovább az örömet és a bánatot,
azt, hogy mindent és mindent akartam;
és akkor ott, hogy újra láttalak,
s felkavargott bennem és körülöttem
a sajgó értelem, úgy sejtettem,
mégis csak avégre vagyok újra itt,
hogy felkészüljek odaátra,
mit és hogy is kell tennem és szeretnem addig is,
hogyha mennem kell majd újra s végképp,
úgy tetsszen nekem az ottlét, mint az ittlét;
azért maradnék ismét egy kicsit, hogy elérjem
a jóságot, hiszen élni csak úgy érdem,
ha megküzdök érte, érted is;
egyedül te voltál, aki segítettél, áldozatot hoztál
értem, nem kímélted időd, hited, véred és velőd,
mindent nekem adtál, mint az Isten,
még ha vissza is veszel tőlem
végül ezt-azt: szőnyeged, poharad, tested,
de amit adtál,
mégsem adhatod már másnak.
Két embernek is elég lettem volna,
tudom, a sok-sok bánat, amit válladra
és szívedre raktam, nem is tudom miért –
szerettelek, s még annyi kincsre vágytam
türelmetlenül, s azt is el akartam mondani
egy megfelelő pillanatban,
hogy láttam Istent odaát a fényben,
majd együtt lesz az övével a lelkem
s a tied is ott lesz az ölében;

talán azért jöttem vissza, hogy elmondjam ezt,
s hogy szeress, és magad is megbecsüld, szeresd.
Emlékszel? – Akkor közelebb léptünk a műhöz
már a kórház udvarán – emlékezned kell –
a rezgő lombban megmutattam, ott az élet, látod,
virág és levél, itt még gyümölcs is terem,
nem tudok betelni veled, meggyógyultam érted:
– szeretlek és kívánlak, gyere, csináljunk gyereket
nyomban, épp azért, mert nem érdemled meg
a büntetést, hogy neked nem lehet.
Nem fér el bennem az élet szerelme,
ne védekezz tehát az Isten ellen, add a jónak
önmagad folyton, s csak öneki add, még akkor is,
ha már maga az Isten sem akarja.
És akkor újra fájt a lelkem érted,
és fájt Isten ellen, hiszen érted voltam, érted lettem,
aki lettem, jónak láttam őt és jónak magamat is,
mint minden teremtményt e földön,
méltónak és szépnek, amilyen te voltál
és te vagy azóta is, hogy veled újra megláttam őt
a reszkető nyírfalombban; nem szólt, csak reszketett,
szomorú volt és tehetetlen,
szomorú és szerelmes az Isten.
– Nézd csak! – ismételtem ámulatomban –
gyümölcs érik e kórház udvarán! – s nem tudtam még,
mivé lesznek a legszentebbek is.
Csobogott a víz a szökőkútban és a medencében is,
a liget fái közt két áldott asszony álldogált,
mint M. S. mester képén
Mária és Erzsébet.

– Emlékszel? Az ujjaik közt füstölgő cigaretta láttán
felháborodtam és rájuk szóltam,
mintha apjuk lettem volna,
sőt mintha magam lettem volna
az értük is haragvó Úristen:
– Most jöttem vissza a halálból,
értetek küldött vissza az elégedett és elégedetlen Isten,
hogy megmondjam: – Hagyjátok abba,
nincs jogotok elrontani magatokat és a magzatot! –
Ha értették is, hogy mit akarok,
hogy az élet értelme a folytatásban áll:
– Fogja be a száját, vén hülye! –
vigyorgott Erzsébetre a várandós Mária
s undorodva kiköpött felém.
Egy önkéntelen mozdulattal ekkor,
hogy magamat és őket is védjem,
ismét a Mester képéhez folyamodtam.
Felemeltem volna magasra a képet,
hogy szemükkel és eszükkel
és minden érzékükkel lássák
földi valóságuk égi mását:
Mária és Erzsébet találkozását.
De ott a kertben, állapotosan,
szívük alatt a gyermekkel,
a megölhetővel vagy megszüülhetővel,
az élet szentségét fölnevelendővel,
saját rossz tréfájukon hangosan nevetve,
s könnyezve a füsttől, öntudatlanságukban
nem tudhatták, hogy az Isten is
úgy emelné magához őket,

ahogy a Mester sugárzó képén látjuk.
A láthatatlan képet hallhatóvá tenni
szólnom kellett gyarló szavakkal újra:
szentek vagytok, mint a fának lombja,
az élet szentségét hordjátok hasatokban,
látom lényetek szívszorítóan szép sugárzását,
és sejtem már, a teljesség miféle extázisát
rejtí itt a hiány; éljetez hát,
és engedjétek élni a magzatot!

Élni infarktus-országban

„Meghaltam, s íme, mégis élek”

(JELENÉSEK KÖNYVE)

Két halál közt, múltam s jövőm halála közt
élek, halok,
nem voltam és nem leszek,
de most még vagy és vagyok,
vagyok és vagy.
Múltam s jövőm halála közt egy hazáért, egy életért,
családomért s magamért, szerelmeimért
nem hiába küzdöttem.
Segíts, Uram, hadd folytassam, bírnom kell még,
nem hagyhatom abba,
jóságoddal, szeretettel, bánatokkal, örömökkel,
áldott jó apámmal, anyámmal,
emlékükkel, testvéremmel,
három szép szál fiammal, sok jó öreg barátommal,
édes drága kedvesemmel
két halál közt éljek élet életekkel,
halandó és halhatatlan kiáradó szépségekkel,
ahogy tegnap, tegnapelőtt,
tüntess még ki folytatással engem.
E fordított világban fordított étellel
mire is mehetnék, mire is mehettem?
Időm immár vissza soha nem hozhatom,
jobb lett volna több jót tenni,
szeretni és szeretni, teremni és teremteni,
arcom fényes napnak nyíltan fordítani,

úgy mutatkozni meg, nem ily szomorúnak.
Úszkálni hús vizekben át-átfénylő halként,
csókolni virágait napfény-borzas lomboknak,
babonázó nőknek,
áldott szép pünkösdsnek rügylobbantó erejét
rajongással imádni.
Két halál közt nincs már messze az én másik életem,
hallgathatom: kórház-ország,
intenzív-osztály-Magyarország,
hallgatom a közel s távol szirénázó mentőket
– számon tarthatatlan, mennyi szívroham!
Infarktus-országban, agyérgörcs-országban
engem is elvittek sötétségen túlra, Isten eleibe
ítéletre várni, mikor éppen házat építettem volna
magamnak, három fiamnak, földönfutó feleségemnek,
legyen végre otthonunk,
védvárunk, Istenünk,
ne kelljen e vadonban vadként csörtetni,
szívdobogva szimatolva meg-megállni,
fuldokolva futni,
golyók elől bujdosni.
Hogy lehetne meghalni,
mikor száz dolog van! Semmi sincs még készen!
S elhúzták a függönyt irgalmatlanul,
maradhattam volna örök sötétségben,
fényeskedhetne most az örök világosság nékem.
Nem rimánkodtam, nem siránkoztam,
nem is könyörögtem,
könyörülj rajtam, én Istenem, inkább átkozódtam:
mire kell az élet?
Nem véreztünk eleget
mint a sebzett állat?

Két pogány közt egy hazáért,
így kell kinyuhadni?
szétbomlani? rongybabaként lecsuklani? széthullni?
Nem dolgoztunk eleget, nem tartottuk jónál jobban
semmittevő népedet?
Én Uram Istenem, hogy engedheted meg
földünkön e botrányt?
Mért kell belehalni örületbe, hajszába,
jövőtleniségünkbe
szívroham-országban, agyérgörcs-országban
mért csattog az ostor? Mért nem csavarjuk ki
ostoros kezekből, mért nem tapossuk el
kígyóinknak fejét, mért nem verjük ki
templomunkból, hazánkból
a szutykos emberárulókat?
Hogy juthattunk idáig?
Nyílik a föld szégyenünktől,
elnyűvődve, porba rogyva
mászunk, mászunk, magunk mászunk gödrünkbe.
Megalázkodásig, gerincropanásig,
csak nehogy az Úr
feltámasszon, porból-sárból újra gyúrjon,
foszljunk és oszljunk szét inkább
semmivé, lényegtelen senkivé, elveszett néppé.
Én Uram Teremtőm, négy folyónk partján
s vesztett hegyeink közt
mi végre vagyunk még
maradék hírvivő maradék bohóca?
Befibrilláltunk.
Jöjjenek hát értünk ugrásra kész győztesek,

szívroham-országban jöjjenek a rohammentők
szirénázva, vijjogva
vigyenek el innen akár a pokolba.
Vagy mentsenek meg minket,
mentsék meg szívünket, indítsák el újra,
szeretnénk még élni.
Nekem is kegyelmezz, adj békességet,
nyugalmat, hadd nézzem örömmel
repkedő madaraink, ingó-bingó fáink,
fiaim, lányaim, drága kedveseim,
anyáink, nagyanyáink,
lehessen a színed előtt mind
illatozó jácint, hisz alig szerethettünk,
nem értünk rá soha,
dolgoztunk és harcoltunk,
infarktus-országban, agyérögörcs-országban
kenyeret kerestünk.
Én Istenem Atyám, te voltál a műszer,
a tudás és a hit doktorok kezében,
Mindenható voltál, az vagy, Uram, most is,
s mert szerettelek s te is szerettél,
megállt szívem újra indították,
nekem segítettél,
élni a halálból visszaengedtél,
s ha szeretsz még valóban,
szeresd a népem is, segíts most népemnek,
alig dobogó, remegő szívének,
segíts a magyarnak,
segíts most, Teremtőm,
emberi fajomnak.

2009. november

Ezredvégi játékok

Ha már elénekelte Himnuszát és Szózatát a nép,
ha már a meggyilkoltak hosszú névsorát
felolvasta két színész,
s a kizökkent időt
újra helyretolta az alacsony tömeg:
kié a mi nehéz szívünk, Uram,
s ki emeli fel?
Földben vagy ravatalon
a mártír és gyilkosa
mit ér vajon?
Mit ér ez a gyönyörű ország
annak, aki valahol egy nagy szeméthalom
alján vagy tetején
végre szabadon
kikaparhatja a saját csontját?
Tè drága rabló és kirabolt Magyarország!
Mit ér az újra elosztott hatalom
és szabadság annak, akinek jut majd
belőle egy-egy Uram-segélj?!
Tè Isten és áru kiválasztottja
a dölyfös kirakat előtt!
Mit ér a tükrös ablak?
Hol van a pénzed, milyen kamatra
fektetted bankba leértékelt öklöd?
Poznan, Budapest, Prága, Gdansk!
Azért döntögettél falakat,
hogy a pénz láthatatlan függönyén
fáradt légyként fennakadj?

Berlin is megér egy misét?
Mit ér a kérdés, a remény, az erény,
a hűség, az őrség, a fogság?
Bontva és kötve a szögesdrót
szálját és csokorját mennyiért adják?
Mit ér az út
és mit ér az utazás,
mit ér a szívemen
átrobogó táj,
ez a darabka hazai föld,
a nemzetközi piacon
mit ér egy magyar
vagy egy román forradalom?
Uram, ha megint csak nyúzzák,
mit ér a felséges nép?
Mit ér a kezdet és mit ér a vég?
Mit ér az undor és mit ér a fájdalom?
Mit ér a jóság és mit ér a harag?
Mire való volt annyi áldozat?
Mit ér az utca és mit ér a tér?
Mit ér a kövekre kiontott vér?

*

Arcod már félig sötétben volt,
félig meg fényben még, Uram,
mikor a béke öldöklő angyala
közénk véresen lezuhant.

Értesd meg szánalmas fejemmel,
pondrók és csillagok hatalmas ura,

mit ér bennünk az alvó Isten,
mit ér a célpont és a melankólia,

mit ér Lettország vagy Mezopotámia,
rohamosztag előtt mit ér az ima,
mit ér az ember földje
és a dübörgő halál monopóliuma?

*

Ha már a kiáltásom is széthasadt
csendre és hörgésre a színed előtt, Uram,
ha már az alvilági felvilág
minden tűzcsóvája és bombája lezuhant
erre az ezredvégi játszótérre,
ha már a süket és gyilkos üzletfelek
megbékélt homokban szívják utolsó szivarjukat,
ha már a sivatagi szellő is elpihent
és nem moccan a por sem,
nájlonzsákkal jöhet értünk
a tervezett halál.

1989. június 16. – 1991.

Jajszó pendült az éjszakában

Vonszoltam magam biciklimen, zárt utcában,
hol az örültek
inkább hosszú szobának mondhatnák azt az utcát:
embernyi fikuszok kitárt karokkal, mint keresztre feszített
gladiátorok sorakoztak, hitükért s igazukért,
nem bírták tovább, fellázadtak s meghaltak inkább
az akasztófán. Manapság ilyesmi nem fordulhat elő,
mondta a tanító néni, s hirtelen megöregedett.
Sötétség tombolt a képben, de én már nem tomboltam,
a sötétség foglya voltam, biciklimmal együtt,
s figyeltem, hogy itt már megint a jólétet hirdetik folyton.
Nem tudtam hajtani, nem tudtam eljutni oda,
ahova igyekeztem,
s talán nem is volt célja igyekvésemnek.
Élet, ó élet, tengerek végtelen nyugalma
és végtelen háborgása,
ha csak a beteljesületlen vágyat nem tekintjük célnak,
mi végre álmodunk?
Szeressen valaki végre feltétlenül,
rengessen és ringasson,
s én is úgy szerethessem őt,
ahogy legszebb képzeletemben próbáltam nemegyszer.
Küzdöttem sokat, ismétелgettem igazságokat,
hazugságokat soha,
de az a várva-várt egy nem jött el mégsem.

Igyekszem hát megőrizni a talált tárgyat mindvégig,
minél tovább, mégis úgy néznek rám a megfeszítettek,
úgy néznek alá az elveszejtő sötétségbe,
ablakomnak támaszkodva nagy zöld levelükkel
a fikuszok és a meglapuló asztalok,
kerékvetők, ágyak, székek,
ahogy én nézhetem legjobb szándékaimat,
a szabadság nem létező rendjét, legrútabb bűneimet,
mint szobám belsejét, immár örökké.
Ördög vagy angyal áll az ablakomban,
kívül, hátat fordítva nekem? Miért?
Mire szánta el magát? Pedig szerettem.
Szerettem volna megsimogatni, hogy ne tegye,
hogy valamit mégis megtudjak végre, de már zuhant,
lezuhant könnyedén, bennem pedig
recsegve-ropogva szakadt a seb,
mint pléhkrisztus a keresztről, ördögről a jóság.
És amint lezuhant az „ártatlan gyermek”,
a pelyhes fekete bárány, a macskaarcú lény,
szelíd és eltökélt zuhanása
jajszót pendített szívemben s az éjszakában.

2009. június 25.

Mint érett kalászrengeteg

*Nézd a búzakaralást, büszkén emelkedik az égnek,
Míg üres; és ha megért, földre konyítja fejét.*

VERSEGHY FERENC

Kényes büszkeségünk
mint érett kalászrengeteg
nem bölcsességre érett,
hanem sötét halálnak döntve
fekszik veszett viharok után
messze-hullámzó mezőben.
Ilyen időkben
átkokkal a szánkon
nem a jószágunk, hanem
a rosszaságunk kormányoz,
és nekem is bele kell törődnöm,
hogy saját földemen
ledöntve, mint a búzaszál,
megverten kell itt hagynom
már nem is sokára
hazányi álmaimat,
mindazt, amiért éltem,
vagy élhettem volna,
amit szerettem,
de nem cselekedhettem érte igazán.
Két kezemmel vetettem és arattam,
s én is úgy megyek el, üres kézzel,

ahogy jöttem.
Valóban egyenlők leszünk
a halálban mindannyian.
Isten is olyan igazságtalan és tehetetlen
az én ügyemben
itt a földön és a mennyekben is,
hogy kiüresedik végül szívem, lelkem
s velem együtt ő is útszélre kerül.

Lehet, hogy úgy lesz

Kiismerhetetlen mélységek rengenek, vonaglanak,
a törésvonalak mentén
egymásra torlódnak a rétegek,
háborog a föld,
nem bír már sokáig elviselni minket,
nem bírjuk már sokáig viselni terheinket,
romló magunkat sem.
De még vagy és vagyok,
vulkánunk tetején.

Lehet, hogy összedőlnek a játékaink,
elfagynak virágaink,
átadjuk magunkat
némán a pusztulásnak.

Tegnap még az Úr is meghajolhatott
méltó teremtménye előtt,
tegnap még hitt és reménykedhetett,
tegnap még senki sem látta őt
megtörtén, betegen,
de ma már minden jóra való Isten és ember arcát
előnti a szégyen,
nem tudjuk feloldozni kudarcaink gyalázatát,
ma már a szegységtelenség megbocsájthatatlan bűn.

Meglehet, hogy e vértől, olajtól és romlottságtól
csúszós, iszamos talajon

vereséget szenved az embervetemény,
lehet, hogy nem marad falánk fajunknak hírmondója sem.
Maglehet, hogy az univerzumban
nem lesz több
múló sajkásnál az emlék.

De ha mégis megmarad
egy reményt virágzó csöppnyi mag
a csillagok alatt,
újra felkiált az Isten:
íme, az ember,
kit magányos vágyakozásomban teremtettem,
mégis felnő
és többé nem engedi meg,
hogy ne szellemi lényként
ragyogjon e földön.

Ma visszamentem régi gyáramba

Ma visszamentem régi gyáramba,
ott dolgoztam valóban és álmomban,
pedig nem volt nekem gyáram soha –
hogy is mehetnék vissza bárhova!
Beomlottak a bányát vázázó oszlopok.
Húsz-harmincéves köszörűs koromban
az életem adtam volna érte, hogy legyen:
népemnek szabadsága, jövőnknek boldog temploma;
ez a remény a reményünk,
benne él eljövendő tetteimben és halálomban is,
mint földalatti szívdobogás,
beomlott régi-régi gyár;
meghalunk, elveszünk, elpusztítanak nélküle.
Egész életem od'adtam volna,
ma is od'adnám érte, – ó *arany öntudat!* –
nem a gyáramért,
hanem a gyárunkért,
mely legjobb pillanatainkban szívünkben élt.
Oly kiszolgáltatott vagyok és vagy és vagyunk nélküle,
mint magyar hazánk nélkül mai magyarok.
Nem mehetünk vissza, sem előre, sem sehova,
nélküle megvetem magam,
semmi vagyok és semmik vagyunk,
felmorzsol a tehetetlen gyűlölet és szégyen,
nélküle rabszolgák vagyunk
és rabszolgák is maradunk;

elromlik e földön az ártatlan gyermek,
az önzés nyihogó szörnyszülöttei megfertőznek,
elárasztják lelkünket szennyyel,
kibírhatatlan undor görcsöl szívünkben,
egy nyál a tenger,
undorító spekuláció és *termelő zabálás.*
– Ó ti gazdagok, hazugok és hatalmasok,
idegen kézre adtátok a gyárunk,
ökölbe rándult vadrózsák nyílnak a romokon,
pusztulás romhalmaza mindenütt;
nem találjuk múltunkat, jövőnket és hitünket sem.
Nincs hová lennünk,
nincs emberi álmunk.
Segíts, József Attila,
Kassák Lajos, segíts,
segítsetek!
Elszabadultak a hatalom aljasságai és cselszövései,
védtelenek vagyunk,
kimondhatják ránk a halálos ítéletet,
lassan, cseppre csepp
múlik az időnk, s ha elvehetik,
el is veszik tőlünk a becsületet.
Jónak, erősnek, szabadnak
képzelték minket a szüleink,
s gyengék vagyunk, elfáradtunk,
világosságra vágyunk és sötétségben élünk,
nem álltunk ellene a gonosznak,
s nem értjük, miért bűnhődnek
gyávaságunk miatt az utódaink.
Nem kapnak munkát a fiaink, lányaink,

tehetetlen nézzük a ránk szakadó rettenetet.
„Hol hibáztam, mondjátok meg,
mért nem vesznek föl sehova?” –
kódolgat magában a gyermek
a végtelen kódmezőkön,
kódolja korosztálya szenvedéstörténetét,
és süket és néma csönd felel a megfeszítettnek,
a merényletre kibiztosított bomba sem felel,
sem én.

Gyerekeink és unokáink szépségén, jóságán
és bizalmán ámulunk, hogy majd egyszer mégis
a munkás védelmére gyámolítják a gyáripart –
tőlünk várják,
hogy elvezessük őket
jövők boldog templomába,
látni szeretnék elődeinket,
a teremtőket, a megbüntetetteket, a kiebrudaltakat:
a lakatosokat és az esztergályosokat,
a szerelőket és a szántóvetőket,
a gondolkodókat és cselekvőket –
ők a mi gyerekeink és ők a mi unokáink,
gyűlölnék gyűlölni, gyűlölnék lopni,
az ő kezük nem véres,
a mi gyerekeink nem ölnek, dolgozni akarnak,
szégyen nélkül, kézenfogva
jönnének velünk a gyárba, hogy erőre kapjanak,
magukba szívják az égett vasforgács illatát,
hogy ellenállhassanak a gonosznak,
és *újra nyitnák azt az aknát,*
amíg szívük dobog.

Testvéremnek

Kereső vagyok, nem találó,
ferde szememmel kaukázusi erdőjáró.
Szülőföldünkről végveszélyben
szöktem el az életemmel.

A futás velem úgy született
mint a lábam, ők remegtek
(anyám s apám) s én futottam
utánad, testvér, a nyomodban.

Futottak ők is, remegve
értünk, elképzelt védelemben.
S mint hajsolt vadak, kimerülve
rogytak össze ketrecünkben.

Hazudtuk nekik, hogy majd jó lesz:
– Meglátjátok, fehér hó lesz,
itt szeretet és lelki béke
lesz a házunk szentséges éke!

Semmi sem úgy lett, háború lett,
nap mint nap csak szenvedés vert.
Apánk s anyánk a falat nézte,
hol találnak egy kis részre.

Városi házban a helyüket
nem is találhatták, visszamenekültek
végül a falujukba. Ott érte őket a kegyelem,
hol életet adtak neked s nekem.

Undor és harag

Magánosítással,
elszegényítéssel,
alacsony bérrel,
munkanélküliséggel,
magunkat megadó
gyávasággal,
igénytelenséggel,
lehajtott fejjel,
arcunkba hulló hajjal,
vággyal és elmagányosodással
miért büntet minket
a magányos Isten?

Nem ő büntet?
Kik büntetnek minket?

A főemberek.
A főszolgák.
A főrabló főgazdagok.
Félrevezetőink,
a jött-ment oligarchák,
a haszonelv, a verseny,
a szabadság és az esélyegyenlőség
világbajnokai!
Azok,
a néhányszor már
„*coki pokolba*” rúgott
ördögök,

a magukat jónak hazudó álnokság
tudatos gonosztevői,
a gőgös dögök,
az acsarkodó
„elit” elmék,
a szutykos ember- és eszmeárulók,
Istenhez hanyatló csendünket is
szétugatják,
ők tanítanak
és kárhoztatnak minket
kiszolgáltatottságra,
pironkodásra,
megosztottságra,
erővesztésre,
rabszolgaságra
és (sajtó)szabadságra,
mélységesnél
mélyebb
hallgatásra,
tehetetlenségre.

Undor
és harag.
Undor
és harag.

A kormányomhoz

Úgy-úgy, hazudj csak, kormányom,
hazudd magad szocialistának,
elhisszük, hogyne hinnénk,
hazudd magad európainak,
szabadnak, liberálisnak, demokratának,
úgy-úgy, hazudozzatok bátran,
védd magad, kormányom, védekezz, védekezzetek,
kíméletlen erővel védd a hatalmad ellenünk.
Hogy is merhettük éppen ötven éve
fölemelni a fejünket, hogy is gondolhattuk,
hogy kimegyünk az utcára
emlékezni a forradalomra!
Verj szét, ide lőj, lőj szét
bennünket, mint az elődöd,
verj gumibottal, viperával,
lövess könnygázgránáttal, vízágyúval, bátran,
lövöld ki a szemünket humanista gumilövedékkel,
gyalázd meg a forradalomnak még az emlékét is,
tiporj bele a sárba, sárba a népet, ránts le magadhoz,
kormányom, ne válogass az eszközökben,
nem árthat nektek az igazság,
nem használ, nem javít rajtatok már a költemény sem:
„Kire lövetsz, belügyminiszter?”

2006. október 23-24.

Alaptörvény

MONDJUK A GÖRÖG DEMOKRÁCIA FÖLDJÉN

Szabadok leszünk, ha meghalunk.
De addig is élni akarunk.

Levesen és segélyen

Ki és mi kényszerít e földön,
hogy munka nélkül,
gondok sötétjébe zárva,
kilátástalanul és haszontalanul
élj, éljek, éljünk?
És arra ki és mi kényszeríthet,
hogy feladjuk az egészséget?
Pénz nélkül, szegényen
te hogyan várod ki a végét,
a véget, a véged, ó élet,
te hogyan reméled
e világ jobbra fordulását,
mivel próbálkozol
levesen és segélyen?
Hordjad csak elénk kincseid,
engedd meg, hogy adjon
mindennap jóízű asszony
jónál jobb ebédet,
ételtől és szerelemtől
semmiképp se kopogjon szemünk,
hisz' megköszönjük szépen
mindennapi kenyerünk
és borunk, s hogyne vennénk észre
éppen virágzó mandulafánk
alatt alig elindult
borzas kis unokánk
el-elkerekedő szemét,

boldog ámulatát –
ó élet, Élet, kiszarolt,
hűséges kis kutyánk,
sok-sok jószágodtól és szépségedtől
olykor kiáradó szívvel
érzünk és élünk téged,
tudjuk, volt és lesz is
szebb és jobb kor,
helyettünk senki sem várhat,
helyettünk senki sem vágyakozhat jobban
szépségre, jóságra, igazságra.

Költőtársaimhoz

Úgy vagyunk, barátaim,
mint a közmunkások.
Büdös romokon
lapát nyelére támaszkodva
versvirágokat nyílunk,
tisztá és fényes
városokat képzelünk,
dolgozunk és nem dolgozunk,
s kegyelemkenyéren élünk és halunk.
Álmaink határán
el-elszánjuk magunkat
méltó halálra,
mint régen,
amikor még nem akartunk
élni mindenáron.

Beszéd

1910. március 27-én Ökörítón 312 fiatalot pusztítottak el a lángok. Szénné égtek. Mennyi Ökörítő, mennyi háború, forradalom, világégés tombolt e Földön az elmúlt száz esztendő alatt, hány százmillió áldozatot követeltek az embertelen tüzek! Azért terjesztjük eszméinket, hogy kigyúljon bennünk a szellem világossága, hogy Móricz Zsigmond fáklyafényében megvilágosodjon bennünk az értelem, hogy ne váljunk vadállatokká akkor sem, ha nagyon nagy baj van. Nagyon nagy bajban különösen vigyáznunk kellene egymásra. Meg kellene előznünk pusztító tüzek fellobbbanását, de ha mégis fellobbannak, akkor sem taposhatunk át egymáson, életünket mentve, a másikat meg ott hagyva összetiporva. Az ökörítői tűzvész századik és a magyar forradalom ötvenedik évfordulóján én sem akartam táncolni az Asztória előtt – parancsra végképp nem táncolunk! A FIDESZ nagygyűlésén, noha nem vagyok FIDESZ-es, 2006. október 23-án sok tízezer társammal békésen, méltósággal akartam emlékezni a forradalomra. De amikor könnygázgránátok robbantak a közelemben, a hatalom felfegyverzett eszközei a Deák tér felől aljas fondorlattal és erőszakkal ahogy ránk szorították az oszlott tömeget, könnyen ökörítői pajtvá változtathatták volna Magyarországot, könnyen olyanokká válhattunk volna, amilyenekké valaha az ökörítői táncosok. Szénné.

(2010. március 27.)

Miniszterelnök urak! Én nem táncolok önökkel sem polkát, sem kalinkát, sem szambát, sem showtáncot. Attól félek, önök gonoszul csálnak, becsapnak minket, szemünkbe

hazudnak, egy húron pendülnek a hazai és nemzetközi banditákkal, ezért hullik szét Magyarország, ezért nincs jövőnk, mert önök bohóc-riadtan vagy rendíthetetlen pózban nézik garázdálkodó bandák élén bandák garázdálkodásait, elszántan cserélgetik hatalmukat és zárójelbe tett országunkat eladnák egy lóért.

2011. március 27.

Porfiúkhoz

Hazatérő porunk ha majd magasan száll és integet,
hogy gyertek utánam, porfiúk, kövessetek,
ha majd csüggedt tartása vállunknak
egy isteni érintéstől újra helyreáll,
ha ki merjük húzni a derekunkat újra,
s mélyen romlott szívünk is megjavul,
ahogy Petőfi népe Rákos mezéjen
vasvillára kapta és szemétre vetette
– legalább gondolatban – a „dicsőséges nagyurakat”
– hajh, porfiúk, ha egyszer mi is megértenénk,
hogy porból lettünk és porrá leszünk újra!...

Eltűntek

Eltűntek, ismét eltűntek a szemünk előtt,
pedig már-már körvonalazódtak,
megfoghatókká, leírhatókká váltak,
végeredményben büntethetővé,
ha lett volna törvény, mellyel az igazság
lesújthatott volna a gonoszokra.
Maradt minden a régiben tehát,
összekenten, elmaszatolódva, tetten-érhetetlen,
fényben és sötétben törvényekkel védve.
Az áruló dögök
tehették és teszik is a dolgukat:
hatalmasodnak, gazdagodnak, lopnak és rabolnak,
önzésük mértékét költők, napszámosok, rabszolgák,
munkanélküliek, rabokat szülő anyák,
az univerzum gondolkodó és becsületes munkásai,
e jó haszonnal olykor meg-megritkített népség
nem tudja elképzelni sem.
Nem tudom elképzelni őket én sem,
az alakváltoztatókat,
az anyjukat és apjukat is meggyalázókat,
pedig már-már itt voltak a szemem előtt,
kezem ügyében, csakhogy nálam jobb és tudósabb
humanista barátaim is lemondó legyintéssel
költöztek el a másvilágra – tőlük még vártam
különleges tetteket,
úgy szerettem őket,
mint Jézust a tanítványai, s a legtöbbjük megtörten,
betegesen, egykedvűen távozott.

Köztük a legtisztább még erőt vett magán,
a hétgyerekes apa reményt kínálva mosolygott
a halálra is, az meg, ki a legjobb
és számomra a legelső volt köztük,
kit én kezdettől a legerősebbnek, legfiatalabbnak,
legtisztábban látónak láttam,
beleőrült végül az üldözési mániába,
minthogy valóban üldözték,
harminchárom éven keresztül.
Nincsenek meg hát ők sem. Irántuk szeretet
zaklatja fel gyakran a lelkem,
a gonoszoknál is gonoszabbak pedig,
kik azt akarták elhitetni velem, hogy ők a barátaim,
a barátaim pedig ellenségeim,
pontosan tudták, hogy mit cselekszenek.
Irántuk emésztő gyűlölet ég a szívemben.

2009. június 25.

Folytatás

Nem lett királyfi
a harmadik,
a legkisebb fiam sem,
nem lett királyfi.
Azt folytatja, amit
én kezdtem a gyárban.
Nekem jobb volt,
pedig én is csak menekülve
tudtam kiválni
a sokaságból.
Neki hányinger az egész
kefegyár,
nem tudom,
mikor veri szét,
azt hiszem,
ha nem vigyáz,
őt veri szét ez az egész
korom-szárnyakon
szálló korom,
mely lerakódott,
„mint a guanó,
keményen, vastagon”.

*Fiamnak,
az önérzetes kódolónak*

Kódolgatunk az örök kódmezőkön,
szembeszegülhetünk a nem tudom mivel,
mehetsz egyedül vagy jöhetsz énvelem,
reszkethetsz, fázhatsz, de mégis menni kell.
Kódolhatunk az örök kódmezőkön,
egyedül nem jutunk sehová, semmivel.

Vallomás, testvéremnek

Nézd csak, testvérem, lassan összeáll,
mi az, mi lelkem szögletében
nyög, dühöng, sivalkodik
vagy áporodottan szégyenkezik,

mikor annyian beszélnek,
s nem lehet megszólalni sem.

Rég elmúlt az idő,
melytől az enyéimmal
még reméltem valamit.
Elmúlt a boldogságot és békességet
hittel kívánók korszaka,
odalett gyümölcsös jövőt ígérő tavaszunk.
Fényes képzeletem járhatatlan mocsár,
magába roskadt lelkem jobb fele.
Férfikorom delén
jóra való szándékaimmal és cselekedeteimmel
még erős elmém sugárzó aranyában
én magam számoltam le,
amikor nem hittem magamban
s ijedten bújtam el
fejemben
korom félelmei mögé.

Magamban és magunkban csalódtunk
talán mind a tízmilliónyan.
Bevallhatjuk végre, hogy erőtlenségünkben

mi magunk gáncsoltuk el önmagunk,
belőlünk hajtott ki a mértéktelen ivadék,
mi emeltük őket hivatalba,
és mi engedjük meg,
hogyan a demokrácia ábruhájában
vesztünk
kényük-kedvük szerint bitorolják
a nép és az isten hatalmát.
Balsorsunk felett
hiába hát a bánat és fohász,
hogyan réges-rég megérdemeltük
a jó kedvet, bőséget.
Nincs áldás rajtunk.
Pártos honfivérünkkel őseink olykor
meg-megöntözték földjeinket,
a föld s az ég, a sötétség és világosság
elvált egymástól egy-egy villanásnyira –
olykor még a termés is jobb lett átmenetileg.
Mi pedig gyáván és tehetetlen,
virágtalanul és terméketlenül
foszlunk semmivé.
Oly sok vizzály után, alatt
s még előtte annyinak
mégis a mi arcunk hóvirág-sápadt,
lecsüngő fejünk tehetetlen bűnösöké,
kik nem tudtunk népünknek és magunknak
boldogabb hazát teremteni.
Megyünk hát, vonulunk véges-végtelen,
egyre csendesebben,
arcunkon az öngyilkosok elszántságával

éppen oda, ahova
most és mindörökké
a győztesek terelnek minket.
Megyünk, míg el nem fogyunk.
Amerre járunk, tisztán halljuk
lábunk és szívünk dobogását,
hazák, földek és népek megzavarodott jajszavát,
és látjuk is: fel-felkavarog, száll az út pora
mint régen, lovak és lovasok lábnyomán,
vagy inkább úgy, ahogy a békésen hazatérő
csorda rúgta és taposta.

Sírni kell, hazám, sírni kellene.
És sírok is, nemcsak magamban,
látván, hogy száz és ezer és millió
eszét vesztett gyermeked szétszéledve,
örökös szégyenbe hullva
keres az ég alatt,
te kárhozott és meggyalázott,
ezerszer elárult haza.

Az öreg szomorúfűz

Talán a szomorúsághoz való örök jogomat
akarta igazolni,
azért hajtott ki tavaszról tavaszra az udvaromban
minden fát és bokrot megelőzve.
Aranyvesszőin végigfutó leveleivel,
lombja szelíd aranyával,
földre csüngő ágaival
úgy bomlott ki, mint aki az egész életről akar
elmondani
valami múlhatatlanul fontosat.
Közel az éghez hordozta koronáját,
de kérkedő büszkeségnek
nyoma sem volt tartásában.
Hosszú-hosszú ágaival azt susogta,
olyannak lássatok engem, amilyen vagyok,
én is majdnem ugyanilyennek látlak titeket;
engedjétek sajogni szívetekben a lét
szétválaszthatatlan örömét és szomorúságát,
nézzétek öreg, száraz és göcsörtös ágaimat,
de lássátok új hajtásaimat is.
Halála fájt fejszének és fűrésznek és nekem is.
Egész télen át fűtöttem vele,
minden reggel letérdeltem
áldott jó melegéért cserépkályhám ajtajához.

Nincs munka

Nincs étel
napról napra
a fiam,
az unokám
asztalán,

számomra
nincs ennél
irgalmatlanabb,
erről nem lehet írni
szép verseket,

nem bírom tovább
a könyörgéseket,
a tehetetlen szitkokat,
csak meg ne betegedjenek,
éhen ne haljanak,
nem bírom tovább
osztogatni
kis nyugdíjamat,

Európában
valamit tenni kellene,
lőni kellene,

de ki lőne
és kire?

A gazdagok és hatalmasok
irgalmatlanok,
nem tétováznak,
nekik van,
még várnak,
bőven van idejük is,
hogy végképp
nyakunkba lökjék
kapitalista-szocialista-
kommunista-fasiszta-demokratikus
diktatúrájukat.

Elszegényítének,
meggazdagítanak,
szétszórják a nemzeteket,

ők adnak kegyesen
pénzt
ételre is!
ők etetik
és ők éheztetik
napról napra a fiam,
az unokám,

ők békítenek el
és ők lázítanak fel,

s ha kell
ők
lövetnek is.

Ima hajnali órán

*„A munkanélkülieket számon tartjuk,
de ki törődik a munkásokkal?
Tudjuk, hogy a rend,
melyben a bőségtől csak az éhség lesz nagyobb,
s a termelőeszközök tökéletesedésével
csak a bitangjára hagyott lelkek száma nő:
balálra ítelt.”*

Németh László

Mindig elveszett
és el is veszik a rend,
melynek vezetői
a szegények szenvedésein
élnek,
csalnak,
hazudoznak,
gazdagodnak,
önként vagy parancsra
elaljasodnak.
Veszítsd el
Isten
a bűnösöket,
a bünteleneken élősködőket,
de adj erőt
a szenvedőknek
balsorsuk túléléséhez.
Ments meg, Uram, minket!

Ima pohárral

Léteddel segítesz,
sejtem, hogy ki vagy.
Valamennyire kiegészítesz.
Valamennyire hasonlítasz.
Csak jóra kényszerítesz.
Szereted a csendes, teremtő mámort.
S mert nagy úr vagy,
rettentő Úr vagy,

s

ú

j

t

s

l

e

r

á

m

ha megadom magam az aljasságnak.

Tűnődés törvényes dolgokról

Nem ismerhetem szándékaikat,
nem értem világosan a beszédüket sem,
szemem sarkából figyelem őket,
a hatalom és a pénz mágusait.
Rosszak a tapasztalataim,
nem hallottam róluk jókat
anyámtól és apámtól sem.
Igaz lehet, hogy egyeneságú leszármazottai ők
Jézus gyilkosainak?
Megölték a testét, de a lelkét
nem tudták megölni.
Ha megkínoznának, azt hiszem,
nem tudnék elég erős lenni,
azt is bevallanám,
amit nem követtem el.
Mégsem kell félni, tudom,
csak azoktól kell félni,
akik a lelket és a testet is
pokolra taszíthatják.
De lehet, hogy nem akarják fájdtítani a fejüket,
nagyobb gáztetteikről mi csak hírekből tudunk,
mintha kisebb gáztettek elkövetésével is beélnék.
Annyi bizonyos, hogy hónapról hónapra
elszedezgetik kis nyugdíjamat
csalással, rontással,
bankokkal, magas árakkal,
büntetésekkel –
törvényesen.

Jó reggelt!

Jó reggelt, VanVan, hogy vagy,
nem vagy-e betegebb, mint tegnap?
Látod-e, hogyan történik mifelénk
a méltóság felkelése?
A nyolcvanas évek végén
a Hősök terén összefogózva álltam
ismeretlen barátaim társaságában,
hallgattuk egy fiatalember lelkes beszédét
a magyar szabadságról, s hogy az oroszok
menjenek haza;

ahogy a temetésről
aztán hazaértem a vérző alkonyatban,
Pestszentlőrincen
furcsa szorongás vett erőt rajtam.
A sötétedésben már láttam,
hogyan tölti be végzetét
a nyílt utcára lépett nép –
a hűlő eufóriában
bukásunkat láttam,
s hogy az árulás, mely ma tettenérhetetlen,
a rablott vagyonban holnap nyilvánvaló;
törvényük alávaló.

A házakon magyar zászlókat lengetett,
lobogtatott a szél,
a vörös alkonyat vihart ígért,
én világméretű besötétedéstől féltem,
szorongtam, mintha tudtam volna –

vagyis már tudom, miért,
egyre azt éreztem: hamis ez is, az is,
a temetés, az élő, a holt,
a támasztó is hamis,
az vagyok én magam is,
csak talán a gyilkos és a mártír nem az,

s álltam megnyúlt árnyammal
diszharmonióban és tehetetlen
az alkonyatban, majd belekövülve az éjbe
oly egyedül maradtam, mint népem,
a győzni fogó, megalázott, másfajta raj,

még kételkedtem is, bár tisztán láttam:
a szellem napvilágát keresi e nép –
akkor roppantották ránk újra *a hétszer gyávák,*
meghalt Dzsó is, meghalt, meghalok én is,
sírjainkat kezdettől fogva ássák,

jó volt mégis a temetőben
megállni egy kicsit, hinni is,
kételkedni is, és igenis jó volt
aznap délelőtt, hogy végre sokan látják:
a pesti házakon
magyar zászlónkat lengeti a szél,
éreztek, valami tisztul,
de a magyar drámát
hatalmasabb erők rendezték
újra s játszatják velünk,

az ország talán, mondtuk,
mégis jó irányba megy,
vonzza a szellem világossága;

kicsit furcsa volt, de szép
a látomás, hogy szokatlanul a nép
zászlók helyett könyvekkel vonul,
hirdeti a méltóság felkelését, Isten hatalmát,
a győzni fogó eljövetelet;
– igazad lehet, VanVan,
az irgalom sem marad el,
a teremtésben sincs hiba,
csak elromlik az ember,
hinni kellene, hogy a hit
és a bor eloltja szomjamat,
a költő szavával nyugtatnám én is
a gazdagokat, hatalmasokat:
*„Forrást kutat, nem vért itat
a szabadság, s a szerelem”,*
a csalódás sem lehet végtelen,
legújabbban még csak két évtized magas,
van cirkusz megint,
de nincs munka és nincs kenyér,
sok szegény asztalán morzsa is alig,
szeretet, igazságosság és irgalom helyett
rablás és szemfényvesztés uralkodik,
s hat már a legenda is, jó király,
hogy most majd
az igazi nagy bűnösökön kattann a zár.

Becsületesebb magyarokhoz

Sok-sok tapasztalat erejével mondom,
úton-útfélen kirabolnak folyton.
Kiszolgáltatottságunkkal visszaélve
kionthatja vérét testvérnek testvére.

Vagyunk-e még egyáltalán valamiért
becsületesebb fiai e hazának?
Valahogy össze kellene kapaszkodnunk,
s lenni reménynek, remény szikrájának.

Angyal a kertemben

Egy angyal gereblyézett a kertemben,
fehér ruháján áttetszett a teste,
de a lelkem inkább a lelkét leste.

Azt mondják, az angyal nem férfi, nem nő,
nemtelen szellemalak, Isten küldte,
hogy a sok-sok levelet összegyűjtse.

Láttam már őt télen, hóesés ruhában,
meghökkenve néztem ablakom mögül:
ki sepri a havat házam udvarán?

Akkor se szólt, csak dolgozott nyugodtan,
én meg benn a szobában dideregtem
érthetetlen nagyra-gyúlt szerelemben.

Megpróbáltam magyarázni a dolgot:
szeret az angyal, mert szeret az Isten.
Kicsit mégis jobb lesz, ha később visznek.

Most nyár van, hőség, akkor meg hideg volt,
de mindig hullnak levelek a fákról,
hol vagy most, Angyal, e csúf valóságból.

Jön az ősz, azt is túl kellene élni,
ha szünet nélkül hullnak a levelek.
Nagyon kell akkor ismét gereblyézni.

Ha nem látom soha már, falevélként
hullok el én is, de eljön az angyal,
el kell hogy jöjjön, mégis gereblyézni.

Jack Londonhoz, Az élet szerelme írójához

Jack, Jack,
te még tudtad:
„vagy a farkas vagy én”;

aranyra,
gazdagságra vágytál,
nem telt már morzsányi kenyérre se,
te még tudtad
miért csinálják
a szegénységet és a gazdagságot,
te még valódi nagy kalandért
mehettél északra föl,

s megrakódva,
éhezéstől elgyötörve
szórhattad szét aranyrögöd,
aranyporod,

s a tócsa tükrében saját arcodtól
elborzadva
mégsem adhattad föl,

a beteg farkas éhes szája elől
foggal és körömmel
védhetted az életed,

Jack, Jack,
szent őszám
az alaszkai éjben,
te még szemtől-szembe kaptad a végzetet:
„vagy a farkas vagy én”,

a küzdő fenevad
elharapta volna torkod,
de ahogy az övét te haraptad el
s vére szádba csorgott,
visszatért testedbe az élet szerelme –

Jack, Jack,
de hát miféle szerelem ez az élet szerelme.

Fohász

Papírra dőlt
ceruzám
még ne havazd be
csönd,
egy mozdulat
kellene még
a cél előtt,
el ne ess
velem Uram
Istenem, segíts
föl
ha elesnék megint,
adj erőt,
meglódíthatnád
egy kicsit
jobban
a szívemet is,
doboljon,
verje a szeretet
örömét
utamon
teérted,
az igazságért,
az életért,
vihessem még,
mit vinnem kell,
bizalommal, könnyedén.

Tartalom

<i>Energidám</i>	7
------------------------	---

Neked vallott a faluvégi rét

Neked vallott a faluvégi rét	11
Akit megszerettem	12
Az otthon	13
A szeretet terve	14
A rajtakapott teremtés	16
Látnád csak velem	17
Ami van és nincs	19
Egy szerelem vége	21
Előreküldött virág	22
Hogyan kell?	24
Képzelt szerelem	25
Mint kertemben a hó	28
Levél	30
Ma havas verset sütök	31
Fenyőillatban	34
VanVan szeme	35
A hatéves VanVan fényképe előtt	37

Jobb a te csóкод	38
Szilvafa Lányok	39
Életjel	40
Kedvesemhez	42
SMS	43
Újabb SMS	44
Napfényes Tisztásom	45
Megérkezés	46
Lugasban	47
Fecskés házam fényes reggel	48
Fészek alatt	50
Elhallgattál	51
Az elcserélt magány	52
VanVan és Európa	56
Ádvent Bécsben, VanVannal	62
Úton	68
Kis szobám	73
Hulló levelek alatt	74
VanVanhoz	75
Hogyan éljünk?	76
Utóirat kevés barátomhoz	77
Kezdet és vég	78
Érte bolyongok	79

Akkor is énekelni kell

Akkor is énekelni kell	83
Költészetellenes korban	84
A kép	85
Tűnődés az örök folyó felett	86
Halálom oldalán	95
Élni infarktus-országban	100
Ezredvégi játékok	104
Jajszó pendült az éjszakában	107
Mint érett kalászszengeteg	109
Lehet, hogy úgy lesz	111
Ma visszamentem régi gyáramba	113
Testvéremnek	116
Undor és harag	117
A kormányomhoz	119
Alaptörvény	120
Levesen és segélyen	121
Költőtársaimhoz	123
Beszéd	124
Porfiúkhöz	126
Eltűntek	127
Folytatás	129
Fiamnak, az önérzetes kódolónak	130
Vallomás testvéremnek	131
Az öreg szomorúfűz	134
Nincs munka	135
Ima hajnali órán	137

Ima pohárral	138
Tűnődés törvényes dolgokról	139
Jó reggelt!	140
Becsületesebb magyarokhoz	143
Angyal a kertemben	144
Jack Londonhoz, <i>Az élet szerelme</i> írójához	146
Fohász	148

Benke László
eddig megjelent kötetei

<i>Piros barackfa,</i>	versek, 1974, Csepeli OMK
<i>Csordítok nyírvizet,</i>	versek, 1978, Kozmosz
<i>Változás,</i>	versek, 1982, Szépirodalmi
<i>Előttem kiterítve,</i>	próza, 1991, Gondolat
<i>A kihalt játszótér,</i>	versek, 1993, Hét Krajcár
<i>Gyalogos riportok,</i>	próza, 1995, Hét Krajcár
<i>Sértők és sérültek,</i>	próza, 2000, Hét Krajcár
<i>Halálig szomjazom,</i>	versek, 2001, Hét Krajcár
<i>És hirtelen leszáll az este,</i>	próza, 2003, Hét Krajcár
<i>Veszteség,</i>	versek, 2005, Hét Krajcár
<i>Ottbonkereső,</i>	próza, 2008, Hét Krajcár
<i>Az Élet szerelme,</i>	versek, 2011, Hét Krajcár

A Hét Krajcár könyvei

1993

- Móricz Zsigmond:** *Hét krajcár*, elbeszélések, reprint
Tamási Lajos: *Hazatérés*, válogatott versek
Benke László: *A kibalt játszótér*, válogatott versek
Varga Domokos: *Kutyafülűek*, novellák –
Varga Domokos György: *És így tovább...*, szociográfia
(Apja és Fia munkája egy kötetben)

1994

- Szabó Pál:** *Tiszta búza*, válogatott novellák
Kuczka Péter: *Út a folyóhoz*, válogatott versek

1995

- Benke László:** *Gyalogos riportok*
Gergely Mihály: *Mi, gyalogrendűek*, korkép hetven jegyzetben
Molnár Zoltán: *Veszélyek és meggondolások*, válogatott novellák

1996

- Vérrel virágzó 1956, negyven magyar költő versei*, szerkesztette:
Benke László
Dékány Kálmán: *Árnyékgyár*, regény
Szeberényi Lehel: *Levelem küldöm inkák országából*, útirajz
Komoróczy Emőke: *Arccal a földön a huszadik század*,
tanulmányok

1997

- Varga Domokos:** Tisztelt család -om, -od, -ja, pedagógiai esszé
Dékány Kálmán: *A szerelem tornácán*, elbeszélések
Dékány Kálmán: *Diákvér, Az úrilány lovagja*, két kisregény

Somogyi Imre: *Kert-Magyarország felé*, szociográfia

Karácsony Sándor: *A cinikus Mikszáth*, esszé

Ünnepeink – műsorokra, köszöntőkre készülő könyve,
szerkesztette: Varga Domokos

1998

Kuczka Péter: *Határvidék*, tanulmányok

Harc és játszma: a Nagy Lajos Társaság antológiája, szerkesztette:
Szerdahelyi István

Szabadság és balál 1848-49. Szem- és fültanúk híradásai,
szerkesztette: Varga Domokos

Piros és fekete, válogatott versek a reformkortól napjainkig,
szerkesztette: Benke László

Gergely Mihály: Bruegel varázslatai, esszé,
színes és fekete-fehér képek

Világvégi palota, versek, szerkesztette: Erdélyi Erzsébet
és Nobel Iván

Varga Domokos: *Ritkaszerű magyar népmesék*

Molnár Géza: *Hózápor Budán*, válogatott novellák

Kuczka Péter: *Az utolsó kenet*, válogatott novellák

Bárány Tamás: *Kis magyar irodalomtörté*, válogatott paródiák

Dékány Kálmán: *Toronykiáltás*, *Edzésben*, két kisregény

Derzsi Sándor emlékkönyv, szerkesztette: Derzsi Ottó
és Varga Domokos

Tóth Endre: *Gyermekkorom krónikája*, emlékezések

1999

Anyanyelv, világnyelv – Bábel, szerkesztette: Gergely Mihály

Varga Domokos: *Ritkaszerű magyar népmesék* 2. kiadás

Dékány Kálmán: *A szív vására*, novellák és színmű

Katkó István: *Tabló babérlevelekből*, portrék

Kopré József: *Móricz Zsigmond „mindenese” voltam*, emlékirat

Varga Domokos: *Nem születünk szülőknek*, pedagógiai esszék

Kuczka Péter: *Seregek Ura*, versek

Kuczka Péter: *A torony*, vers

Dékány Kálmán: *Nőkön innen és túl*, regény

Magvető *A magyar irodalom élő könyve*, szerkesztette:

Móricz Zsigmond

2000

Varga Domokos: *Édesanyám sok szép szava*, regény

Bárány Tamás: *Zsibvásár*, versek prózában, félpercesek

KadosaÁrpád: *Károly-laktanyától a Don-kanyarig*, emlékirat

Ünnepeink – műsorokra, köszöntőkre készülők könyve,

2. átdolgozott kiadás, szerkesztette: Varga Domokos

Ákody Zsuzsanna: *Földanyácska gyermekei*, regény

Dezséry András: *Szabadítsatok meg az emlékeimtől*, emlékirat

Hendi Péter: *Rekviem egy jogászáért*, novellák, színművek

Kádár Ferenc: *Levette kezét rólunk a Teremtő*, versek

Benke László: *Sértők és sérültek*, regény

2001

Varga Domokos: *Íróiskola* – Tollforgatás mesterfokon, esszék

Varga Domokos: *Tisztelt család –om, –od, –ja*, novellafüzér

Gergely Mihály: *Ébredj, emberiség! röpirat betven kiáltásban*

Gergely Mihály: *Vége a MŰVÉSZETnek? Avagy:*

miért csiszolták a kőbaltákat? – esszék

Csontos Gábor: *A boldogság korlátai*, elbeszélések

Siklós László: *Részeg halak*, regény

Benke László: *Halálig szomjazom*, versek – *Szélvízvölgye*,
mese felnőtteknek

Szalay Károly: *Fancsaliságok*, publicisztika

Molnár Géza: *Trombi*, a kiselefánt, mese

Nagy Mihály Tibor: *Szomjazó madár*, versek

Ünnepeink – műsorokra, köszöntőkre készülők könyve,
szerkesztette: Varga Domokos, 3. kiadás

2002

Varga Domokos válogatott művei:

Víg játék – végjáték, búcsúkötet

Kutyafülűek, novellák

Ritkasép magyar népmesék

Európa születése, esszé

Herman Ottó, regény

Fiúkfalva, regény

Bárány Tamás: *Államcsíny Paránában*, satírikus regény

Győrffy László: *Pásztázó, magányerőből*, publicisztika

Bistey András: *A képviselő vidékre megy*, novellák

Illés Lajos: *Az Új Írás hőskora*, Irodalmi történetek, emlékezések

2003

Benke László: *És hirtelen leszáll az este, Öregek menedéke*,
szociográfia

Bokor Levente: *Aranylázálom*, válogatott versek

Szalay Károly: *Fintorgások*, publicisztika

Molnár Géza: *Lángoktól ölelve*, regény

Bárány Tamás: *Rákóczi zászlai*, regény

Gergely Mihály: *A Kozmosz 15. törvénye*, fantasztikus regény

Csongor Rózsa: *A fekete hárászkendő*, novellák

Szöke Kálmán: *Szavak a némasághoz*, válogatott versek

Csák Gyula: *Egy május fejfájára*, válogatott novellák és kisregény

Varga Domokos: *Ritkasép magyar népmesék*, 4. kiadás

Varga Domokos: *Nem születünk szülőnek*, pedagógiai esszék

Varga Domokos: *Víg játék – végjáték*, búcsúkötet

2004

Varga Domokos: *Kamaszkrónika* – vallomások és tűnődések

Varga Domokos: *Ritkaszép magyar népmesék*, 5. kiadás

Szuly Gyula: *A Krisztinaváros lovagjai*, regény

Nagy István: *Aki lemaradt a hajóról*, válogatott novellák

Gergely Mihály: *Az artista balladája*,

a szerző válogatása életművéből

Szalay Károly: *Arcok törött tükörben*, regényes portrék

Illés Lajos: *Irodalmunkkal Európában*, tanulmányok, emlékezések

Marafkó László: *Kukkoló*, kisregény

Sulyok Katalin–Siklós László: *Macska–életbalálharc*, regény

Tóth Endre: *A világ végén*, válogatott versek

2005

Benke László: *Veszteség*, válogatott versek

Ünnepeink – műsorokra, köszöntőkre készülők könyve,

3. átdolgozott kiadás, szerkesztette: Varga Domokos

Csanádi Imre: *Hajnali káprázat*, szerkesztette: Alföldy Jenő

Tamási Lajos: *Keserves fáklya*, válogatott versek, szerkesztette:

Benke László

Monár Géza: *Csúcsok és szakadékok*, önéletrajzi regény

Varga Domokos: *Kamaszkrónika*, vallomások és tűnődések

Varga Domokos: *Édesanyám sok szép szava*, Kis magyar századelő, regény, 2. kiadás

G. Komoróczy Emőke: *A szellemi nevelés fórumai*, Kassák Lajos,

Tamási Lajos, Kárpáti Kamil körei, tanulmányok

Borbély László: *A lándzsa Longinusa*, *Az utca napos oldalán*, két kisregény

Csontos Gábor: *A Hortobágy szélén*, *Nádudvari beszélgetések*

2006

Vargha Gyula: *A végtelen felé*, válogatott versek és fordítások, szerkesztette Mészöly Dezső

Konczek József: *A tájjal maradtam*, versek

Iszlai Zoltán: *A leányzó fekvése*, novellák

Ferdinandy György: *Chica – trópusi lány* – szociográfia

Alföldy Jenő: *Templomépítők*, tanulmányok, kritikák

Gombár Endre: *Hangyabáború*, ifjúsági regény

Vérrel virágzó 1956 – ötven magyar költő versei – második, bővített kiadás, szerkesztette: Benke László

2007

Gergely Mihály: *Hatalomvágy–halálveszély*, naplórészletek, versek

Baán Tibor: *Papírmózi*, válogatott versek

Gáll István: *A napimádó*, regény

Marafkó László: *Litera-túra*, cikkek, tárcák, interjúk

Benke József: *Az ó- és középkor egyetemei*, művelődéstörténet

2008

Kiss Dénes: *Hódoaltság*, versek

Konczek József: *Formáért sóvárgó*, versek

Baán Tibor: *Fékezett habzás* – jegyzetek és kommentárok

Borbély László: *Üzenet a ringből*, novellák

Illés Lajos: *Az író magántörténelme*, emlékezések, krétarajzok

Verzár Éva: *Mire megvirrad* – mai székely balladák

Varga Domokos: *Ritkaszerű magyar népmesék*, 7. kiadás

Benke László: *Otthonkereső*, regény

2009

Móricz Zsigmond: *Szegény emberek*, válogatott novellák, szerkesztette: Benke László

Varga Domokos: *Kutyafülűek*, novellafüzér

Baán Tibor: *Után*, versek

Baán Tibor: *Konstelláció* – Kollázsok és haikuk –

Zsila Ágnes: *Sötétségre ébredve*, regény

Ákody Zsuzsa: *Zazi – Történet egy szerelemtől* – regény

2010

G. Komoróczy Emőke: *A „tűrt” és „tiltott” határán*

Az elmúlt félszázad háttérbe szorított alkotóiról, tanulmányok

Baán Tibor: *Nagylátószög* – kritikák –

Egy homo politicus itthon, Európában és Amerikában –

Kovács Imre élete és munkássága – szerkesztette: Molnár M. Eszter

Gittai István: *Sóhajobeliszk*, versek

Jasper Gyula: *A mindenség határán*, versek

Saáry Éva: *Olajtornyok az Egyenlítő alatt*, emlékezések

Prohászka László: *Mikor a fűrészgépek a madarak nyelvét kívágták*,
versek

Gazda József: *A megpecsételt vég* – *Kilencven év Erdély földjén* –
interjúk

Kesselyák Péter: *Túl a Kinai Nagy Falon*, emlékirat

A kötetek megrendelhetők

a 06-20-574-05-45-ös telefonszámon,

a Hét Krajcár Kiadó címén,

levélben és személyesen:

Benke László, Magyar Írószövetség

1062 Budapest, Bajza u. 18.,

e-mailen: hetkrajcar@t-online.hu

honlapunkon: www.hetkrajcar.hu